



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.6.3.2025

Pan
Włodzimierz Kaźmierczak
Dyrektor
Gminny Ośrodek Kultury i Sportu
im. Jana Justyny
w Moszczenicy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/068 – Funkcjonowanie gminnych ośrodków kultury w województwie łódzkim

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 93-106 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu im. Jana Justyny w Moszczenicy, ul. 100-lecia Odzyskania Niepodległości 2, 97-310 Moszczenica.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Włodzimierz Kaźmierczak, Dyrektor Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Moszczenicy, od 30 lipca 2021 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Organizacja i realizacja zadań statutowych gminnych ośrodków kultury.2. Prowadzenie gospodarki finansowej gminnych ośrodków kultury.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2022 r. do dnia 6 sierpnia 2025 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi.
Kontroler	Ewa Tworkowska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/32/2025 z 17 kwietnia 2025 r.

(akta kontroli str. 1-3)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu im. Jana Justyny w Moszczenicy³ prawidłowo realizował w latach 2022-2025 (I połowa) cel, w jakim został powołany, tj.: rozwijanie i zaspokajanie potrzeb mieszkańców, w tym upowszechnianie wiedzy, kultury, sportu, rekreacji i turystyki, a liczba organizowanych wydarzeń kulturalnych co roku rosła. Ośrodek współpracował z Gminą i lokalną społecznością oraz informował o prowadzonej przez siebie działalności. Dyrektor nie upublicznił jednak programu działania GOKiS na lata 2024-2029 w sposób wymagany art. 15 ust. 5a ustawy z 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej⁴.

Ośrodek nie zabiegał także o prawidłowe wykazywanie danych w Rejestrze instytucji kultury, prowadzonym i udostępnionym przez Urząd Gminy Moszczenica.

Gospodarka finansowa GOKiS opierała się na planach finansowych uwzględniających wszystkie źródła przychodów i kosztów prowadzonej działalności. Każdego roku GOKiS podejmował ponadto działania w celu pozyskania innych, niż dotacja podmiotowa, środków. Przyznane dotacje oraz udzielone dofinansowania, wykorzystywał zgodnie z przeznaczeniem.

Ponoszenie wydatków na zakupy towarów i usług odbywało się z zachowaniem zasady optymalnego doboru metod i środków, a dwie objęte analizą umowy zawierały klauzule zabezpieczające interes Ośrodka.

Badane dowody księgowo, stanowiące podstawę wydatków, były prawidłowo opisywane i weryfikowane w ramach funkcjonującego w GOKiS systemu kontroli finansowej i odpowiadały wytycznym art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości⁵.

Z prowadzonej działalności Ośrodek sporządzał wymagane sprawozdania, choć część z nich opracował nierzetelnie lub przekazał nieterminowo. Inne stwierdzone nieprawidłowości przy sporządzaniu dokumentów GOKiS dotyczyły: niedokonania aktualizacji treści Regulaminu organizacyjnego, niesporządzania dokumentacji wymaganej wewnętrzną procedurą dot. jednego z trzech badanych zamówień publicznych (w tym umowy z kontrahentem), niezyskania zgód Gminy przed zawarciem 13 z 14 umów poddzierżawy, wymaganych postanowieniami umowy dzierżawy terenu hali sportowej, nieprawidłowego opracowania Polityki (zasad) rachunkowości i niezaktualizowania tego dokumentu w 2024 r. oraz nieprowadzenia na bieżąco ksiąg dwóch obiektów budowlanych GOKiS, w których organizowane były wydarzenia kulturalne. Pomieszczenia tych budynków zostały zabezpieczone przed potencjalnymi zagrożeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi, jednak z rocznym opóźnieniem dokonano aktualizacji Instrukcji bezpieczeństwa przeciwpożarowego sporządzonej dla hali sportowej, a termin przeprowadzenia przeglądu instalacji elektrycznej i piorunochronnej tego budynku, przypadający w grudniu 2022 r., przekroczone o dwa miesiące, względem określonego w art. 62 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego⁶. Obiekty, w których organizowane były wydarzenia kulturalne, nie spełniały w pełni wymogów dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

² NIK formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej jako: GOKiS lub Ośrodek.

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 87, dalej jako uopdk.

⁵ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.), dalej: uor.

⁶ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 poz. 418).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR 1. Organizacja i realizacja zadań statutowych gminnych ośrodków kultury

Opis stanu faktycznego

1.1. Zakres działania GOKiS, jako gminnej instytucji kultury, regulował akt o utworzeniu⁸ oraz Statut⁹, nadane w 2005 r. uchwałami Rady Gminy Moszczenica. Celem działalności GOKiS, zgodnie z ww. dokumentami, było m.in. upowszechnianie kultury i sportu, zaspokajanie potrzeb kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych mieszkańców Gminy, upowszechnianie i promocja lokalnego dziedzictwa kultury w kraju oraz za granicą, jak również poszerzanie wiedzy, edukacja i wychowanie przez sztukę. Zakres działalności prowadzonej przez jednostkę był zgodny z określonymi w ww. dokumentach założycielskich.

Ośrodek realizował zadania wykraczające poza typową działalność kulturalną. Jak poinformował Wójt Gminy Moszczenica¹⁰, przypisanie w 2013 r. celów i zadań o charakterze sportowo-rekreacyjno-profilaktycznym, wynikało m.in. z potrzeby uproszczenia struktury zarządzania i zmniejszenia kosztów administracyjnych i pozwoliło na efektywniejsze gospodarowanie zasobami (kadrowymi i infrastrukturalnymi), poszerzenie oferty zajęć, czy wydarzeń i zwiększenie elastyczności zarządzania. Urząd Gminy nie dysponował wynikami analiz prowadzonych przed skonsolidowaniem zadań kulturalnych i sportowych w jednej jednostce, choć, jak wynikało z informacji Wójta, zasadność tej decyzji potwierdzało bieżące funkcjonowanie GOKiS.

(akta kontroli str. 5-11, 130-133, 1318, 1322)

Ośrodek, poza budynkiem stanowiącym siedzibę GOKiS, zarządzał czterema obiektami sportowymi: kompleksem sportowym Orlik, gminno-szkolną halą sportową i dwoma stadionami sportowymi z budynkami szatniowo-sanitarnymi¹¹.

(akta kontroli str. 835, 853, 868, 892, 1033-1060)

Liczba imprez zorganizowanych przez Ośrodek kształtowała się następująco:

- 65 w 2022 r., w tym: 33 wydarzenia o charakterze kulturalnym lub historycznym, których koszt organizacji wyniósł łącznie 103,9 tys. zł, i 32 wydarzenia sportowe lub rekreacyjne, których koszt wyniósł 6,5 tys. zł;
- 86 w 2023 r., w tym: 42 wydarzenia kulturalne lub historyczne, których koszt wyniósł 177 tys. zł, i 44 - sportowe lub rekreacyjne, których koszt wyniósł 9,4 tys. zł;
- 80 w 2024 r., w tym: 45 wydarzeń kulturalnych lub historycznych, których koszt wyniósł 108,2 tys. zł, i 35 - o charakterze sportowym lub rekreacyjnym, których koszt wyniósł 3,9 tys. zł;
- 31 do 30 kwietnia 2025 r., w tym: 16 wydarzeń kulturalnych lub historycznych, których koszt wyniósł 17,2 tys. zł, i 15 - sportowych, których koszt wyniósł 0,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 25-32)

1.2. Program działania GOKiS, o którym mowa w art. 15 ust. 5 i 5a uopdk, został sporządzony przed powołaniem Dyrektora na stanowisko, w 2021 r. oraz w 2024 r.

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Uchwała Rady Gminy Moszczenica Nr XL/256/2005 z 5 grudnia 2005 r., ws. utworzenia od 1 stycznia 2006 r. Gminnego Ośrodka Kultury. Od czerwca 2013 r. jako Gminny Ośrodek Kultury i Sportu.

⁹ Nadany uchwałą Rady Gminy Moszczenica Nr XL/256/2005 z dnia 5 grudnia 2005 r. (tj. uchwała Nr Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2013 r., poz. 5805 ze zm.: z 2016 r. poz. 4287 i z 2020 r. poz. 483).

¹⁰ Dalej odpowiednio jako: Wójt oraz Gmina.

¹¹ Obiekty zlokalizowane w Moszczenicy, a jedno boisko i budynek szatniowo-sanitarny - w Babach.

Dokument z 2024 r. nie został jednak prawidłowo podany do publicznej wiadomości, pomimo obowiązku wynikającego z art. 15 ust. 5a tej ustawy (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Cele i zadania, wyznaczone ww. programami, stanowiły realne działania do wykonania, przy uwzględnieniu zasobów, którymi dysponował GOKiS, i w większości były realizowane. Wyjątek stanowiła organizacja koncertu okolicznościowego i przedstawienia teatralnego w 2022 r., które, jak wyjaśnił Dyrektor, nie odbyły się ze względu na sytuację pandemiczną w kraju.

(akta kontroli str. 13-35, 79-89, 1319-1320, 1324-1325, 1332, 1338-1339)

Działalność Ośrodka oparta była ponadto na rocznych planach realizacji celów i zadań, z których wynikały założenia dot. funkcjonowania tematycznych kół zainteresowań, zespołów/kapel, grup tematycznych bądź treningowych (w liczbie siedmiu – w 2022 r., 10 – w 2023 r. i 2024 r. i 12 – w 2025 r.) oraz zadania polegające na organizowaniu bądź współorganizowaniu rozmaitych typów wydarzeń, konkursów, przeglądów lub imprez sportowych (12 w 2022 r., 23 w 2023 r., po 27 w 2024 r. i w 2025 r.). Zadania te zostały w większości zrealizowane w latach 2022-2024 i, poza pojedynczymi przypadkami (tj.: niezorganizowanie jednego koła tematycznego i zawodów w 2022 r., wyjazdów do teatrów i koncertu okolicznościowego w 2023 r., o których szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*), prawidłowo zostały wykazane w sprawozdaniach z wykonania tych planów, przedkładanych Wójtowi.

(akta kontroli str. 36-77)

W latach 2022 – 2025 widoczny był wyraźny wzrost zrealizowanych przedsięwzięć oraz liczby uczestników (realizatorów) i odbiorców oferty kulturalnej. Szacunkowa liczba uczestników wydarzeń organizowanych przez GOKiS¹² wyniosła w latach 2022-2024 kolejno: 1430, 1440, 2155 osób; działających w ramach kół artystycznych (kolejno): 22, 33, 46 osób; członków kół zainteresowań (kolejno): 87, 65, 104 osób.

(akta kontroli str. 134-169, 1321, 1328-1329)

1.3. Zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej¹³, Ośrodek każdego roku terminowo przekazywał do Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), wymagane sprawozdania z działalności oraz o finansach instytucji kultury, według wzorów: K-07, F-01/dk i F-02/dk. Wyjątek stanowiło jedno sprawozdanie (F02/dk za 2024 r.), złożone w 2025 r. z jednodniowym opóźnieniem (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 40-41, 134-241, 1333, 1340)

Dane ujęte w sprawozdaniach K-07¹⁴ odzwierciedlały roczną działalność Ośrodka, w szczególności w zakresie: danych identyfikacyjnych, liczby organizowanych wydarzeń, funkcjonujących zespołów i kół zainteresowań. Liczbę uczestników imprez wykazywano w wartościach przybliżonych, z uwagi na – jak wyjaśnił Dyrektor – specyfikę wydarzeń, w tym nieodpłatny i niebiletowany charakter, natomiast liczbę członków grup artystycznych i kół, klubów bądź sekcji – jako wartość uśrednioną uczestników danej grupy, na podstawie prowadzonych wykazów, analizy frekwencji i ewentualnych wpłat¹⁵.

(akta kontroli str. 40-41, 134-170, 1312, 1328-1329)

¹² Wykazana wg sprawozdań K-07.

¹³ Dz. U. z 2024 r. poz. 1799.

¹⁴ Sprawozdanie z działalności centrum kultury, domu kultury, ośrodka kultury, klubu, świetlicy.

¹⁵ O ile udział w zajęciach wiązał się z ponoszeniem odpłatności.

Dane finansowe ujmowane w sprawozdaniach kwartalnych¹⁶ (F-01/dk) i rocznych (F-02/dk) były co do zasady zgodne z dokumentacją źródłową, poza jednostkowymi przypadkami, które wystąpiły w sprawozdaniach F-01/dk za II kw. 2022 r., II kw. 2023 r. i IV kw. 2024 r. oraz F-02/dk za 2022 r., 2023 r. i 2024 r. (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 40-41, 171-240, 915-916, 1090-1127, 1152-1189, 1215-1254, 1333, 1340, 1362-1363, 1367, 1370, 1374)

1.4. W GOKiS nie funkcjonowały odrębne procedury wewnętrzne mające na celu zapewnienie rzetelności i dokładności danych gromadzonych i sprawozdawanych, czy dotyczących monitorowania efektów działań. Mechanizmami, zastosowanymi w tym celu, jak wyjaśnił Dyrektor, były: codzienne rejestrowanie wszystkich operacji finansowych, używanie systemu komputerowego, regularne sprawdzanie poprawności wpisów w księgach rachunkowych, walidacja danych dokumentami księgowymi, terminowe wywiązywanie się z zawartych umów w celu uniknięcia kar finansowych.

(akta kontroli str. 1333, 1340)

Wyniki corocznie prowadzonej samooceny systemu kontroli zarządczej, przedkładane Wójtowi¹⁷, wskazywały na funkcjonowanie w wystarczającym stopniu adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej. Przeprowadzony w 2023 r. z ramienia Wójta audyt, dotyczący zagadnień bezpieczeństwa danych osobowych, zabezpieczenia środków finansowych, w tym realizacji płatności, oraz oceny kontroli zarządczej w ww. obszarze, nie zmienił tej oceny.

(akta kontroli str. 43, 48-49, 51, 56-57, 59-61, 76-78, 547-549)

1.5. Wpis Ośrodka, jako samodzielnej instytucji kultury, do Rejestru instytucji kultury, prowadzonego przez Urząd Gminy, został dokonany 12 stycznia 2006 r. Zakres działalności Ośrodka odpowiadał określoneemu w tym rejestrze oraz był zgodny ze stanem faktycznym. Rejestr ten został upubliczniony na stronie internetowej BIP Gminy¹⁸ nie był aktualizowany od 2017 r. do maja 2025 r., zaś Dyrektor nie weryfikował zgodności zawartych w Rejestrze informacji i, pomimo obowiązku określonego w § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 26 stycznia 2012 r.¹⁹, nie wnioskował w latach 2022-2025 o dokonanie wpisów w Rejestrze, w związku z zachodzącymi zmianami danych (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 79-133, 1318-1319, 1323)

1.6. Zgodnie z art. 13 ust. 3 uopdk, Dyrektor nadał Ośrodkowi regulamin organizacyjny²⁰, określający organizację wewnętrzną GOKiS. Treść regulaminu została pozytywnie zaopiniowana przez Wójta. W GOKiS brak było organizacji związkowych i stowarzyszeń twórców, których opinia byłaby wymagana na podstawie ww. przepisu.

¹⁶ Badanie sprawozdań składanych po II i IV kwartale każdego z lat objętych kontrolą.

¹⁷ Zgodnie z zarządzeniem Nr 74/2015 Wójta Gminy Moszczenica z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie organizacji systemu kontroli zarządczej w Gminie Moszczenica.

¹⁸ <https://bip.moszczenica.eu/groups/details/674/rejestr-instytucji-kultury>, dostęp w dniu 25 kwietnia 2025 r. Modyfikacji treści na ww. stronie w dniu 28 marca 2017 r., następnie 19 maja 2025 r.

¹⁹ Rozporządzenie ws. sposobu prowadzenia i udostępniania rejestru instytucji kultury (Dz. U. poz. 189).

²⁰ Zarządzenie Nr 16/2018 z dnia 1 października 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacyjnego GOKiS, dalej jako: Regulamin organizacyjny.

Nie wszystkie stanowiska wskazane w Regulaminie organizacyjnym GOKiS zostały obsadzone²¹, co, jak wyjaśnił Dyrektor, wynikało głównie ze względów finansowych, a także braku takiej konieczności – w związku z dokonaniem podziałem zadań. Pomimo następujących zmian w strukturze organizacyjnej, podziale zadań i odpowiedzialności za wykonywaną pracę, od 2018 r. Regulamin ten nie był aktualizowany (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 242-257, 1320-1321, 1327-1328, 1330, 1337)

1.7. W GOKiS nie wprowadzono uregulowań dot. organizacji procesu rekrutacji na stanowiska pracy. Jak wynikało z wyjaśnień Dyrektora, zatrudnianie nowych pracowników, w tym instruktorów i animatorów zajęć, rozpoczynano od rozpatrzenia znajdujących się w zasobach Ośrodka dokumentów (CV) składanych przez zainteresowane osoby, bądź przesunięć na stanowiskach. Następnie przeprowadzana była rozmowa z kandydatem oraz weryfikacja jego dotychczasowego stażu pracy i doświadczenia. Dyrektor w wyjaśnieniach wskazał na niskie zainteresowanie pracą w GOKiS, wynikające m.in. z pracy w trybie zmianowym, czasem także w godzinach nocnych oraz w weekendy i święta.

(akta kontroli str. 258-259, 1320, 1326-1327, 1369, 1372-1373)

Analiza sposobu zatrudnienia trzech osób²² (spośród pięciu przyjętych w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 marca 2025 r.²³) wykazała, że decyzję o zatrudnieniu podejmował Dyrektor na podstawie podania o pracę bądź zgłoszenia telefonicznego kandydatów, rozmowy z nimi oraz po analizie dokumentów potwierdzających ich kwalifikacje i doświadczenie zawodowe. W trakcie rekrutacji ww. trzech osób nie tworzono dokumentów potwierdzających przebieg tego procesu, zaś informacje o naborach oraz ich wynikach nie były upubliczniane.

Wszystkie osoby objęte weryfikacją posiadały kwalifikacje niezbędne do wykonywania zadań na powierzonych stanowiskach. W przypadku naboru na stanowisko głównego księgowego w 2024 r. nie udokumentowano przeprowadzenia weryfikacji, czy kandydat spełniał wymagania wynikające z art. 54 ust. 2 pkt 1-3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²⁴, przy czym, z wyjaśnień Dyrektora wynikało, że sama weryfikacja została przeprowadzona, a osoba ta złożyła oświadczenie w formie ustnej. Zaświadczenie o niekaralności zostało uzupełnione w trakcie kontroli. NIK zwraca uwagę, że pomimo iż sam sposób weryfikacji spełnienia ww. wymogów ustawowych przez osobę ubiegającą się o zatrudnienie nie został określony, to powinien być udokumentowany w części A akt pracowniczych, gromadzonych w związku z ubieganiem się o zatrudnienie kandydata, zgodnie z § 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej²⁵ oraz na mocy uprawnienia do żądania danych, wynikającego z art. 22¹ § 4 Kodeksu pracy²⁶.

(akta kontroli str. 258, 265-281, 1330-1331, 1337-1338, 1360, 1364, 1368)

1.8. Według stanu na koniec lat objętych kontrolą, w Ośrodku zatrudnionych było na podstawie umów o pracę: 11 osób (w 2022 r. i 2023 r.) i 12 osób (w 2024 r. oraz na koniec I kw. 2025 r.)²⁷, w tym: Dyrektor, trzech pracowników administracyjnych

²¹ Stanowiska: kierownika administracyjnego, inspektora ochrony danych, specjalisty ds. organizacji kultury, palacza, dozorczy, sprzątaczk. Por. opis w pkt. 1.6 powyżej.

²² Wyłonionych losowo spośród pięciu osób zatrudnionych w latach 2022-2025.

²³ Ponadto jeden pracownik zatrudniony po 31 marca 2025 r.

²⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm., dalej jako: ufp.

²⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 535 ze zm.

²⁶ Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 poz. 277).

²⁷ W tym dodatkowo główna księgowa, pracownik administracyjny, na podstawie umowy o zastępstwo.

i siedmiu – gospodarczych. Na podstawie umów cywilnoprawnych zatrudnionych było: 11 osób w 2022 r., 13 – w 2023 r., 12 – w 2024 r. i 10 – w I kw. 2025 r., w tym: instruktorzy zajęć i kół zainteresowań (sześciu w 2022 r. i po siedmiu w 2023-2025 r.), a także: animatorzy sportu²⁸, osoba prowadząca obsługę prawną i dwie (w 2022 r.) bądź trzy (w 2023 r. i 2024 r.) osoby zatrudniane czasowo do pomocy w pracach porządkowych.

Ośrodek nie zatrudniał pracowników artystycznych, o których mowa w art. 26a ust. 2 uopdk.

(akta kontroli str. 243-255, 260-262, 1320-1321, 1327-1328)

Wysokość środków na wynagrodzenia wyniosła w okresie objętym kontrolą kolejno:

- w ramach umów o pracę: 549,8 tys. zł w 2022 r., 630,2 tys. zł w 2023 r., 700,1 tys. zł w 2024 r. i 247,7 tys. zł w I kwartale 2025 r.;
- w ramach umów cywilnoprawnych: 134,2 tys. zł w 2022 r., 175,9 tys. zł w 2023 r., 145,1 tys. zł w 2024 r. i 38,9 tys. zł w I kwartale 2025 r.

(akta kontroli str. 260-262)

W latach 2022-2025 (I kwartał) GOKiS dbał o podnoszenie kwalifikacji pracowników zajmujących stanowiska administracyjne. Doskonalenie zawodowe realizowane było w zakresie związanym z obowiązkami wykonywanymi przez te osoby.

Ponadto, w przypadku osób nowo zatrudnianych²⁹, przeprowadzono szkolenia stanowiskowe.

(akta kontroli str. 263-271)

1.9. Obowiązujące w GOKiS zasady ustalania wysokości wynagrodzeń pracowników uregulowane zostały zarządzeniem Dyrektora z 2016 r.³⁰. W dokumencie określono m.in.: stawki minimalnego i maksymalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę (wg stanowisk), wymagania dot. kwalifikacji do zajmowania danego stanowiska, a także wykaz stanowisk, na których przysługiwał dodatek funkcyjny, ze wskazaniem maksymalnej dopuszczonej wartości procentowej takiego dodatku. W 2019 r. Dyrektor dokonał zmiany treści § 7 Regulaminu wynagradzania, polegającej na wprowadzeniu nagród jubileuszowych, przysługujących dodatkowo³¹ po przepracowaniu 45 lat i każdego kolejnego pięcioletniego okresu.

W Regulaminie wynagradzania nie określono zasad przyznawania nagród, wypłacanych pracownikom uznaniowo, na podstawie decyzji Dyrektora. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora: kryteria, jakie decydowały o przyznaniu nagrody (tj. m.in. wzorowe wypełnianie obowiązków, kreatywność i zaangażowanie) były znane pracownikom i przedstawiane do wiadomości na etapie przyjęcia do pracy, zaś wysokość nagród rocznych była proporcjonalna do przepracowanego czasu w roku kalendarzowym, po upływie minimum roku pracy.

(akta kontroli str. 282-299, 392, 1333, 1339-1340, 1352)

Pracownicy nie byli odrębnie wynagradzani za udział w dodatkowych wydarzeniach organizowanych przez Ośrodek lub inne podmioty, a wypracowane w ten sposób godziny równoważone były krótszym czasem pracy w inne dni lub dniami wolnymi od pracy³².

(akta kontroli str. 300-302)

²⁸ Dwóch w 2022 r. i 2023 r., i jeden w 2024 r. i w 2025 r.

²⁹ Osoby objęte próbą, o której mowa w pkt 1.7. powyżej.

³⁰ Zarządzenie Dyrektora Nr 22/2016 z 6 grudnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu wynagradzania w GOKiS, ze zm. w 2019 r., 2021 r., 2022 r. i 2024 r.

³¹ Względem określonych w art. 31b ust. 3 uopdk, w wysokości do 300% wynagrodzenia miesięcznego.

³² W związku z wprowadzeniem systemu równoważnego czasu pracy – zarządzenie Dyrektora Nr 11/2018 z dnia 19 lipca 2018 r., ze zm. wynikającymi z zarządzenia Nr 15/2022 z 30 grudnia 2022 r.

Analiza wysokości i sposobu kształtowania wynagrodzeń pięciu pracowników³³ GOKiS wykazała, że we wszystkich przypadkach przestrzegane były postanowienia Regulaminu wynagradzania, a wysokość wynagrodzeń oraz ich składników była zgodna z przepisami art. 31-31d uopdk oraz §§ 2 i 4-6 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 października 2015 r. w sprawie wynagradzania pracowników instytucji kultury³⁴. Ponadto warunki wynagradzania trzech osób zatrudnionych na stanowiskach: Dyrektora i Głównego księgowego, były zgodne z art. 5, art. 8 pkt 2, art. 10 ust. 1, 3 i 7 oraz art. 11 ustawy z 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi³⁵.

(akta kontroli str. 303-318)

1.10. Wydarzenia lub zajęcia o charakterze kulturalnym organizowane były przede wszystkim w dwóch budynkach: siedzibie głównej GOKiS i hali sportowej³⁶. Budynek główny nie został dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych³⁷. Z kolei hala sportowa spełniała wymogi określone w tym zakresie w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie³⁸, poza faktem niewyznaczenia miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych (§ 18 ust. 1 i § 20). O powyższym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Oba budynki stanowiły własność Gminy (nieruchomości dzierżawione, użyczone GOKiS bądź oddane Ośrodkowi w użytkowanie).

(akta kontroli str. 319-338, 358-366, 537-546, 1033-1054)

1.11. Budynek główny GOKiS oraz hala sportowa wyposażone zostały w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice³⁹, a sprzętom tym zapewniono przeglądy techniczne, zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2, 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej⁴⁰. Dla obu budynków ustalono procedury postępowania na wypadek powstania pożaru, z którymi zapoznano pracowników zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 6 i 7 ww. ustawy oraz § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków⁴¹). Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego były aktualizowane w terminach określonych w § 6 ust. 7 przywołanego rozporządzenia, z wyjątkiem instrukcji hali sportowej, w przypadku której przegląd wymagany w terminie do maja 2023 r. został wykonany rok później (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Poza ww. dokumentami w GOKiS nie obowiązywały inne procedury w zakresie bezpieczeństwa⁴².

Zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia ws. ochrony przeciwpożarowej oba obiekty wyposażone zostały m.in. w przeciwpożarowe wyłączniki prądu, instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych, a drogi i wyjścia ewakuacyjne z budynków, jak również miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych, zostały prawidłowo oznakowane i odpowiadały lokalizacji

³³ Trzech pracowników, o których mowa w pkt. 1.7 powyżej, Dyrektora i Głównego Księgowego GOKiS.

³⁴ Dz. U. poz. 1798.

³⁵ Dz. U. z 2019 poz. 2136.

³⁶ Gminno-Szkolna Hala Sportowa im. Romana Kaźmierczaka, przy ul. Spacerowej 15 w Moszczenicy.

³⁷ Poza toaletą publiczną, zlokalizowaną w bryle budynku, wyłącznie z zewnętrznym wejściem.

³⁸ Dz.U. z 2022 r. poz. 1225 ze zm., dalej jako "rozporządzenie ws. warunków technicznych budynków.

³⁹ W budynku głównym w sumie 16 gaśnic oraz trzy hydranty wewnętrzne, w budynku hali sportowej: 10 gaśnic oraz trzy hydranty zewnętrzne i dwa – zewnętrzne.

⁴⁰ Dz. U. z 2025 poz. 188.

⁴¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 822, ze zm., dalej: rozporządzenie ws. ochrony przeciwpożarowej.

⁴² Przy czym ww. instrukcja opracowana dla hali sportowej zawierała procedury postępowania na wypadek podłożenia lub groźby zdetonowania ładunku, katastrofy budowlanej, zagrożenia huraganem, skażenia terenu substancjami chemicznymi.

oznaczonej w planach ewakuacyjnych. Wyjścia ewakuacyjne były drożne, poza pięcioma z 12 takich wyjść z budynku głównego GOKiS, zamkniętych w trakcie przeprowadzania oględzin⁴³, bez możliwości ich natychmiastowego użycia (otwarcia), (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

System zabezpieczeń ww. nieruchomości tworzyły także: zewnętrzny monitoring i alarm (budynek główny i hala sportowa) oraz monitoring wewnętrzny (hala).

(akta kontroli str. 319-392, 1332, 1338, 1341)

W dwóch ww. budynkach przeprowadzono terminowo kontrole wymagane na podstawie art. 62 ust. 1 Prawa budowlanego, tj.: coroczne przeglądy techniczne budynku i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne, instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska, instalacji gazowych, czy przewodów kominowych, natomiast raz na pięć lat – dokonywano oceny przydatności obiektów do użytkowania, ich estetyki i otoczenia. Wyjątek stanowił przegląd okresowy instalacji elektrycznej i piorunochronnej, wymagany na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego, który został przeprowadzony w odstępie przekraczającym o dwa miesiące okres 5 lat, co było niezgodne z art. 62 ust. 1 pkt 2 tej ustawy (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Z kontroli okresowych nie formułowano zaleceń, poza przeglądami stanu technicznego budynków, w toku których w latach 2022-2025 stwierdzono: w przypadku budynku głównego GOKiS – w sumie 30 różnych rodzajów usterek eksploatacyjnych (wyeliminowano – 11 z nich), a w hali sportowej – 17 (wyeliminowano – osiem). Nie wpłynęły one na ocenę dopuszczenia obiektów do użytkowania. Dyrektor wyjaśnił, że drobne prace były wykonane, jednak większość zadań, jakie widniały w protokołach, dotyczyły dużych i kosztownych inwestycji, na wykonanie których GOKiS nie posiadał środków.

(akta kontroli str. 393-395, 405-482, 489-536, 1333, 1340, 1342-1348, 1353, 1357)

Wpisów w książkach obiektu budowlanego, prowadzonych dla dwóch ww. budynków, nie dokonywano na bieżąco, pomimo takiego obowiązku określonego w § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego⁴⁴ (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 393-536, 1331, 1338, 1349)

1.12. W okresie objętym kontrolą w GOKiS przeprowadzane były ponadto kontrole następujących organów: w 2023 r. – ocena stanu sanitarnego kompleksu Orlik oraz boiska Włókniarz w Moszczenicy (z ramienia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Piotrkowie Tryb.), a także audyt z upoważnienia Wójta, dotyczący zagadnień bezpieczeństwa danych osobowych, zabezpieczenia środków finansowych, w tym realizacji płatności, i oceny funkcjonowania kontroli zarządczej; w 2024 r. – kontrole Zakładu Ubezpieczeń Społecznych⁴⁵ oraz Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Piotrkowie Tryb. (dot. zabezpieczenia hali sportowej). Zalecenia sformułowane zostały tylko w sprawozdaniu z audytu i dotyczyły konieczności datowania sporządzanych dokumentów.

(akta kontroli str. 547-549)

⁴³ Oględziny w dniach 16 maja 2025 w budynku głównym GOKiS i 26 maja 2025 r. – w hali sportowej.

⁴⁴ Dz. U. Nr 120, poz. 1134, dalej jako rozporządzenie ws. książki obiektu budowlanego. Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy - prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1557), do prowadzenia książki obiektu budowlanego założonej zgodnie z art. 64 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym stosuje się przepisy dotychczasowe, tj. obowiązujące przed dniem wejścia w życie nowelizacji.

⁴⁵ Stwierdzono nieprawidłowość w naliczaniu i odprowadzaniu składek o wartości 0,1 tys. zł.

1.13. Ośrodek współpracował z Gminą w ramach planowania i realizacji przedsięwzięć kulturalnych, m.in. poprzez przedstawianie Wójtowi oraz Radzie Gminy planów rocznych działalności i sprawozdań z ich realizacji, omawianie związanych z nimi kwestii na sesjach Rady Gminy Moszczenica bądź w toku pracy właściwych komisji. Plany działalności GOKiS nie były przedmiotem konsultacji społecznych, choć, jak wyjaśnił Dyrektor, zapotrzebowanie kulturalne było zgłaszane przez mieszkańców przy okazji organizowanych przez Ośrodek spotkań lub imprez bądź poprzez aktywność na forach internetowych.

(akta kontroli str. 40-41, 1332, 1339)

Spółcznym organem doradczym i opiniodawczym Dyrektora, według założeń Statutu GOKiS, była Społeczna Rada, z założenia powoływana przez Radę Gminy na okres czterech lat, przy czym, w okresie objętym kontrolą, Rada ani inne ciała doradcze nie zostały przez Radę Gminy ustanowione.

(akta kontroli str. 8-12, 130-133, 1332, 1339)

Jednostkami kultury, z którymi współpracował GOKiS, były m.in.: Archiwum Państwowe oraz Muzeum w Piotrkowie Trybunalskim⁴⁶, ośrodki kultury i zespoły z pobliskich miejscowości. Współpraca ta, jak wyjaśnił Dyrektor, polegała w głównej mierze na wzajemnym zapraszaniu do występów zespołów i użyczeniu sprzętu (nagłośnieniowego, oświetleniowego, czy np. podestów).

Ponadto Ośrodek udostępniał swoje zasoby dla działalności kulturalnej i społecznej, w tym: organizacjom harcerskim, lokalnym strukturom Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Kołom Gospodyń Wiejskich, oddziałowi Polskiego Czerwonego Krzyża (do 2022 r.), związkom hobbistyczno-sportowym (np. pszczelarzy, wędkarzy, hodowców gołębi).

Do 2023 r. w budynku GOKiS funkcjonowała także Gminna Biblioteka Publiczna.

(akta kontroli str. 978-985, 1008-1013, 1332, 1339)

1.14. GOKiS korzystał z szeregu różnych form ogłaszania o prowadzonej działalności i organizowanych wydarzeniach. Informacje zamieszczane były na stronie internetowej i portalu społecznościowym Ośrodka. Dodatkowo, jak wyjaśnił Dyrektor, o udostępnianie przesłanych materiałów i pomoc w dotarciu do jak największej liczby odbiorców, w tym również osób wykluczonych cyfrowo, zwracano się do: administratora strony internetowej Urzędu Gminy, sześciu szkół oraz czterech parafii z terenu Gminy. Plakaty o organizowanych wydarzeniach wywieszane były także na gminnych słupach ogłoszeń oraz przesyłane do sołtysów, a informacje – ogłaszane w lokalnej prasie i radiu oraz w trakcie cotygodniowych targów gminnych. Większość wydarzeń organizowana była w Moszczenicy, z uwagi na zlokalizowaną tam infrastrukturę, niemniej w okresie objętym kontrolą pojedyncze wydarzenia miały miejsce także w innych miejscowościach: w 2024 r. – w Babach oraz Rękoraju (pikniki rodzinne i historyczne), w Kosowie (biesiada na ludowo), w 2022 r. i 2024 r. – w Pieńkach Karlińskich, Karlinie i Kosowie (obchody rocznic wydarzeń historycznych).

(akta kontroli str. 33-35, 1319, 1323-1324)

1.15. Jedynymi przeszkodami, na jakie wskazał w wyjaśnieniach Dyrektor GOKiS, mogącymi wpływać na działalność Ośrodka, były względy finansowe, w szczególności wysokość środków niepozwalająca na realizowanie wydarzeń na poziomie, jaki wynikałby z zamierzeń. Dyrektor nie wskazał na innego rodzaju trudności o charakterze prawnym czy organizacyjnym. Pozytywnie ocenił współpracę zarówno z Urzędem Gminy, jak i służbami (np. Policją) czy innymi instytucjami.

⁴⁶ M.in. na potrzeby opracowania wniosku o dofinansowanie do Narodowego Centrum Kultury.

(akta kontroli str. 1319, 1324)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Program działania Ośrodka na lata 2024-2029 został podany do publicznej wiadomości z opóźnieniem wynoszącym ponad 8 miesięcy, w stosunku do terminu określonego w art. 15 ust. 5a uopdk. Dyrektor Ośrodka został powołany na stanowisko z dniem 1 sierpnia 2024 r., zaś Program działania Ośrodka został zamieszczony przez GOKiS na stronie internetowej instytucji w dniu 24 kwietnia 2025 r. (w toku kontroli NIK), w sytuacji gdy w myśl ww. przepisu dokument winien zostać podany do publicznej wiadomości w terminie 7 dni od dnia powołania dyrektora instytucji kultury.

Dyrektor wyjaśnił, że powodem niezamieszczenia dokumentu było niedopatrzenie.

(akta kontroli str. 19-24, 79-89)

2. Sprawozdania z realizacji planu celów i zadań GOKiS za lata 2022 i 2023, przedkładane Wójtowi Gminy Moszczenica, zostały sporządzone nierzetelnie, bowiem:
 - a. w sprawozdaniu za 2022 r. nie zamieszczono informacji o zaplanowanych na ten rok: zajęciach z sensoplastyki oraz powiatowych zawodach strażackich, które nie zostały zorganizowane zgodnie z założeniami, jednak informacja o braku ich realizacji została pominięta w sprawozdaniu;
 - b. w sprawozdaniu wykazano pełną (100%) realizację wydarzeń zaplanowanych na 2023 r., pomimo że nie zostały wówczas zorganizowane wyjazdy do teatrów oraz koncert okolicznościowy z okazji Dnia Babci i Dziadka.

Dyrektor wyjaśnił, że wykazanie w sprawozdaniach pełnej realizacji zaplanowanych zadań, pomimo braku ich faktycznej realizacji, wynikało z nadmiaru obowiązków związanych z organizacją wyjazdów dla dzieci w ramach ferii zimowych, a także z trwającym okresem sprawozdawczym.

(akta kontroli str. 25-32, 36-41, 44-45, 52-55, 62-64, 1320, 1326)

3. Ośrodek złożył do GUS sprawozdanie statystyczne F02/dk za 2024 r. w dniu 1 kwietnia 2025 r., tj. z 1-dniowym opóźnieniem względem wymaganego terminu, wyznaczonego do dnia 31 marca roku następującego po roku, za który składane było sprawozdanie.

Dyrektor wyjaśnił, że opóźnienie wynikało z trudności w zebraniu wymaganych informacji oraz błędów, które uniemożliwiały wysłanie sprawozdania do Głównego Urzędu Statystycznego, co nie było działaniem zamierzonym i miało charakter incydentalny.

(akta kontroli str. 40-41, 241, 1333, 1340)

4. Ośrodek sporządził sprawozdania F-01/dk za II kw. 2022 r., II kw. 2023 r., IV kw. 2024 r. oraz F-02/dk za 2022 r., 2023 r., 2024 r., w sposób nierzetelny. Wykazana w nich część danych finansowych nie była zgodna z ujętymi w księgach rachunkowych Ośrodka. Rozbieżności dotyczyły wartości:

- F-01/dk za II kw. 2022 r. – kosztów działalności operacyjnej, F-01/dk za II kw. 2023 r. – pozostałych przychodów operacyjnych oraz przychodów

finansowych, przy czym różnica wyniosła po 1 tys. zł, co stanowiło najniższy poziom szczegółowości⁴⁷,

- F-01/dk za IV kw. 2024 r. – kosztów działalności operacyjnej, pozostałych przychodów operacyjnych oraz przychodów finansowych – rozbieżność o (odpowiednio): 1 tys. zł, 1 tys. zł i 2 tys. zł.

Nieprawidłowe wykazanie danych w ww. pozycjach wpłynęło m.in. na wartość deklarowanego wyniku finansowego za te okresy.

Dyrektor nie potrafił wyjaśnić ww. rozbieżności w sprawozdaniach za II kw. 2022 r. i II kw. 2023 r. z uwagi na długotrwałą nieobecność Głównej księgowej GOKiS. Względem sprawozdania za IV kw. 2024 r. wyjaśnił, że powodem wystąpienia różnic mogło być dokonywanie księgowania (w tym np. korekt) przed zamknięciem roku, jednak już po dniu sporządzenia sprawozdania.

(akta kontroli str. 171-175, 178-182, 187-192, 1215-1254, 1362-1363, 1367)

- F-02/dk za 2022 r. – danych uzupełniających dot. rozliczenia międzyokresowego przychodów dotacji od jednostek samorządu terytorialnego i z budżetu środków europejskich (stan na koniec okresu), rozbieżność o 7 tys. zł⁴⁸, oraz danych uzupełniających do rachunku zysku i strat, które nie zostały uzupełnione w tym sprawozdaniu⁴⁹.
- F-02/dk za 2023 r. – danych uzupełniających dot. rozliczenia międzyokresowego przychodów (dotacje jak powyżej), stan na początek i koniec okresu, rozbieżność o (odpowiednio) 7 tys. zł i 3 tys. zł; wartości odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych⁵⁰ (różnica 21 tys. zł) oraz podatków na rzecz budżetu państwa⁵¹ (różnica o 43 tys. zł).
- F-02/dk za 2024 r. – danych uzupełniających dot. rozliczenia międzyokresowego przychodów (dotacje jak powyżej), stan na początek okresu, rozbieżność o 3 tys. zł; wartości odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych⁵² (różnica 28 tys. zł); przeciętne zatrudnienie, które zawyżono o 1 etat⁵³.

Dyrektor nie potrafił wyjaśnić przyczyn wystąpienia wszystkich ww. rozbieżności z uwagi na m.in. długotrwałą nieobecność Głównej księgowej GOKiS. Z wyjaśnień wynika jednak, że część z nich była skutkiem omyłki.

(akta kontroli str. 196-240, 915-916, 1090-1127, 1152-1189, 1215-1254, 1370, 1374)

5. Pracownicy GOKiS nie weryfikowali danych wykazywanych w Rejestrze instytucji kultury, upublicznionym na stronie BIP Gminy⁵⁴, w konsekwencji GOKiS nie wystąpił z wnioskiem do Urzędu Gminy o dokonanie zmian aktualizujących te dane, pomimo iż informacje zawarte w ww. rejestrze były nieaktualne (data ostatniej modyfikacji: 28 marca 2017 r.), m.in. w zakresie:
- nazwy ulicy, przy której znajduje się siedziba GOKiS⁵⁵;
 - zmiany na stanowisku Dyrektora, od dnia 30 lipca 2021 r.;

⁴⁷ Dane w sprawozdaniach F-01/dk i F-02/dk wykazywane w pełnych tysiącach złotych.

⁴⁸ Str. 4, poz. 48 i 49. Środki dot. amortyzacji dotacji unijnej przyznanej przed 2017 r.

⁴⁹ Str. 8, powinno być: poz. 63 (88 tys. zł), poz. 65 (22 tys. zł), poz. 68 (19 tys. zł) i poz. 69 (10 tys. zł).

⁵⁰ Str. 5; ujęto w poz. 23 – *pozostałe koszty rodzajowe*, zamiast w poz. 20 – *ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia*.

⁵¹ Str. 8, poz. 63.

⁵² Str. 5, ujęto jak powyżej.

⁵³ Str. 8, poz. 82.

⁵⁴ <https://moszczenica.bip.gov.pl/>, dostęp w dniu 25 kwietnia 2025 r.

⁵⁵ Zmiana z ul. Dworcowej 16a na ul. 100-lecia Odzyskania Niepodległości 2, wprowadzona uchwałą Rady Gminy w Moszczenicy Nr XX/181/19 z 19 grudnia 2019 r.

- dokonywanych zmian w Statucie⁵⁶;
- składanych i zatwierdzanych sprawozdań finansowych po 2016 r.

Powyższe było działaniem nierzetelnym oraz sprzecznym z § 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia i udostępniania rejestru instytucji kultury, zgodnie z którym zmiany wpisu w rejestrze dokonuje się z urzędu albo na wniosek dyrektora instytucji kultury lub osoby przez niego upoważnionej.

Z informacji udzielonej przez Wójta wynikało, że nieaktualizowanie Rejestru upublicznionego na stronie BIP związane było z nieobecnością oraz zmianą osób odpowiedzialnych za to zadanie, niemniej, jak zapewnił, dane w Rejestrze prowadzonym przez Urząd w formie elektronicznej były aktualne.

Dyrektor wyjaśnił m.in., że czynności weryfikacji Rejestru i wnioskowania o jego aktualizację nie zostały przypisane żadnemu pracownikom GOKiS. Wskazał przy tym, że wszystkie uchwały, w tym dotyczące utworzenia GOKiS, statutu i jego zmian, były na bieżąco publikowane na stronie BIP Urzędu Gminy, jak również w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego, bądź – jak w przypadku informacji o zmianie na stanowisku Dyrektora – w mediach społecznościowych oraz na stronie internetowej GOKiS i Urzędu Gminy.

Ww. Rejestr został zaktualizowany na stronie BIP Gminy 19 maja 2025 r.

(akta kontroli str. 5-11, 13, 17, 87-88, 90-133, 1318-1319, 1323)

6. Dyrektor GOKiS nie zaktualizował w okresie objętym kontrolą treści Regulaminu organizacyjnego, pomimo dokonanych zmian w strukturze organizacyjnej jednostki, podziale zadań i odpowiedzialności za wykonywaną pracę, zachodzących w wyniku m.in. wyodrębnienia, a nieobsadzenia stanowisk wskazanych w ww. Regulaminie, tj.: inspektora ochrony danych⁵⁷, kierownika administracyjnego, specjalisty ds. organizacji kultury, palacza, dozorczy i sprzętaczek (które zatrudniano jako pracowników gospodarczych), a także w wyniku zdezaktualizowania się zakresu zadań, przypisanych w tym Regulaminie pracownikom gospodarczym.

Dyrektor wyjaśnił, że jego zdaniem Regulamin organizacyjny powinien być zmieniany tylko wtedy, gdy zachodzi konieczność dostosowania treści do aktualnych potrzeb i celów organizacji. Wyjaśnił przy tym, że brak dostosowania treści ww. dokumentu wynikał głównie z rotacji pracowników w celu wprowadzenia oszczędności i zmian w zakresie powierzania obowiązków oraz że zmiana na stanowisku Dyrektora przypadała na okres pandemii Covid-19, który miał kluczowe znaczenie dla takiej jednostki kultury jak GOKiS, a także że nowy regulamin jest w trakcie przygotowania.

(akta kontroli str. 242-254, 258, 1320-1321, 1328-1330|1337)

7. Budynek główny GOKiS, jako obiekt użyteczności publicznej, nie został dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i nie spełniał w tym zakresie wymogów wynikających z rozporządzenia ws. warunków technicznych budynków, w zw. z art. 5 ust. 1 pkt 4 Prawa budowlanego, w zakresie dostępu do wejścia do budynku i jego kondygnacji (§ 16 i § 54 ww. rozporządzenia), wyposażenia w niezbędne urządzenia techniczne umożliwiające taki dostęp (§ 55 ust. 2 ww. rozporządzenia), a także przystosowania min. jednego pomieszczenia

⁵⁶ Uchwały Rady Gminy nr: XL/370/13 z 12 września 2013 r., XXVIII/214/16 z 23 września 2016 r., XX/181/19 z 19 grudnia 2019 r.

⁵⁷ Którego zadania wykonywał pracownik Urzędu Gminy.

higienicznosanitarnego wewnątrz budynku (§ 86 ust. 1 pkt 1-4 i ust. 2 ww. rozporządzenia).

Ponadto na parkingu przed budynkiem głównym oraz halą sportową nie zapewniono stanowisk postojowych dla samochodów, z których korzystają osoby niepełnosprawne (wbrew § 18 ww. rozporządzenia), bowiem żadne z miejsc parkingowych nie zostało oznakowane w sposób wymagany rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach⁵⁸, tj. poprzez użycie stosownych znaków pionowych: D-18a z tabliczką T-29 oraz poziomych: P-18, P-20 z symbolem P-24, na niebieskim tle.

Dyrektor wyjaśnił m.in., że budynek główny GOKiS został wybudowany w latach 70. ubiegłego wieku, gdy wymogi w zakresie dostępności nie obowiązywały i nie były egzekwowane, a niedoprowadzenie od tego czasu do likwidacji barier architektonicznych wynikało z braku środków finansowych. Ten sam powód wskazał Wójt, jako reprezentujący właściciela ww. nieruchomości. Wójt ponadto poinformował, że ze względu na zmiany personalne nie posiada wiedzy, dlaczego miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami nie zostały wyznaczone przed budynkiem hali sportowej, pomimo uwzględnienia ich w dokumentacji projektowej tego obiektu.

W wyjaśnieniach Dyrektor wskazał na planowane usytuowanie stanowisk postojowych przed halą sportową oraz pochylni umożliwiającą dostęp osobom niepełnosprawnym ruchowo do wnętrza budynku głównego GOKiS.

(akta kontroli str. 319-338, 358-366, 537-546, 1349)

8. Książki obiektów budowlanych: budynku głównego GOKiS i hali sportowej w latach 2022-2025 nie były prowadzone na bieżąco, a wpisy w nich nie były dokonywane w dniu zaistnienia okoliczności stanowiących podstawę wpisu, co było niezgodne z § 6 ust. 1 rozporządzenia ws. książki obiektu budowlanego. W książkach tych nie wskazano lub nie zaktualizowano nw. informacji:

- danych dotyczących osoby fizycznej, odpowiedzialnej za prowadzenie tej książki (wymóg z załącznika nr 1 do ww. rozporządzenia) – w książce prowadzonej dla hali sportowej oraz po I poł. 2021 r. – w książce założonej dla budynku głównego, po zmianie na stanowisku Dyrektora;
- danych nowego zarządcy hali sportowej (§ 5 pkt 1 lit. e ww. rozporządzenia), pomimo zmiany zarządcy z Przedsiębiorstwa Komunalnego sp. z o.o. w Moszczenicy na GOKiS;
- informacji o protokołach kontroli oraz badań, określonych w art. 62 ust. 1 Prawa budowlanego, przeprowadzonych w latach 2022-2025 w budynku głównym GOKiS (brak wpisów o sześciu tego typu kontrolach) oraz w hali sportowej (brak wpisów o 16 ww. kontrolach), a także o przeprowadzanych w latach 2020-2022 remontach⁵⁹ budynku głównego GOKiS (§ 5 pkt 4 ww. rozporządzenia).

Dyrektor wyjaśnił, że z uwagi na ilość przeglądów i brak osoby, która byłaby odpowiedzialna za prowadzenie książek obiektów budowlanych, nie wszystkie wpisy zostały dokonane, jednak odpowiednie przeglądy zostały przeprowadzone.

(akta kontroli str. 393-404 435-438, 483-488, 540-546, 1331, 1338, 1349)

⁵⁸ Dz. U. z 2003 r. poz. 2181, ze zm.

⁵⁹ Cztery zadania, w tym jedno w okresie objętym kontrolą, dot. wymiany drzwi wejściowych.

9. W przypadku budynku hali sportowej Dyrektor nie dochował terminu określonego w art. 62 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego, przewidzianego na przeprowadzenie co najmniej raz na 5 lat okresowej kontroli polegającej na sprawdzeniu instalacji elektrycznej i piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów. Kontrola w ww. zakresie dokonana została w dniu 5 grudnia 2017 r., a następna – w dniu 8 lutego 2023 r., co stanowi przekroczenie wymaganego terminu (tj. przed 5 grudnia 2022 r.) o dwa miesiące. Dyrektor wyjaśnił, że w okresie tym obowiązywał stan epidemii i nie wszystkie kontrole były przeprowadzane terminowo, ale niedopatrzenie to było niezwłocznie naprawione i kontrola została dokonana.

(akta kontroli str. 435-482, 1353, 1357)

10. Dyrektor GOKiS nie dokonał aktualizacji Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego opracowanej dla hali sportowej, w terminie wymaganym w § 6 ust. 7 rozporządzenia ws. ochrony przeciwpożarowej. Przeglądu przedmiotowej instrukcji dokonano w maju 2021 r., a następnie w maju 2024 r., tj. z rocznym opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w ww. przepisie⁶⁰.

Dyrektor wyjaśnił że powodem była trudna sytuacja pandemiczna w kraju, zaś aktualizacja dokumentu dokonana została w 2024 r., po zniesieniu obostrzeń Covid-19. Wskazał przy tym, że w tym okresie nie zaszły żadne zmiany architektoniczne, skutkujące koniecznością aktualizacji instrukcji.

(akta kontroli str. 367-373, 390, 1332, 1338, 1341)

11. W budynku głównym GOKiS, wbrew zakazowi określonymu w § 4 ust. 1 pkt 14 rozporządzenia ws. ochrony przeciwpożarowej, pięć⁶¹ spośród 12 wyjść ewakuacyjnych z budynku głównego GOKiS pozostawało w dniu 16 maja 2025 r., w trakcie prowadzonych oględzin, zamknięte na klucz, bez informacji o lokalizacji klucza otwierającego te drzwi.

Dyrektor wyjaśnił, że klucze do ww. drzwi przechowywano w sekretariacie GOKiS oraz że pomieszczenia, z których drzwi stanowiły wyjścia ewakuacyjne, wykorzystywane były w czasie organizowanych imprez, podczas których drzwi te pozostawały otwarte.

(akta kontroli str. 319, 325, 329, 331-338)

OCENA CZĄSTKOWA

Zadania realizowane przez GOKiS w latach 2022-2025 (I połowa) służyły zaspokajaniu potrzeb kulturalnych mieszkańców Gminy oraz upowszechnianiu wiedzy i promocji lokalnego dziedzictwa. Przyczyniały się przy tym do propagowania postaw prozdrowotnych i rozwijania sportu, a liczba wydarzeń kulturalnych, organizowanych przez Ośrodek, z roku na rok rosła. Zakres działania GOKiS został prawidłowo określony w dokumentach statutowych. Obowiązujący Regulamin organizacyjny był jednak nieaktualny, a opisany w nim podział stanowisk i obowiązków przypisanych pracownikom gospodarczym – niezgodny ze stanem faktycznym.

Ośrodek współpracował z Gminą i lokalną społecznością. Podejmował także działania w celu szerokiego informowania o prowadzonej przez siebie działalności i organizowanych wydarzeniach, choć nie podał do publicznej wiadomości (w terminie określonym w art. 15 ust. 5a uopdk) programu działania Ośrodka na lata

⁶⁰ A także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

⁶¹ Trzy stanowiące wyjścia ewakuacyjne z sali widowiskowej oraz po jednym: z korytarza przy garderobach w kierunku sceny amfiteatru i z korytarza przy m.in. salach zajęć.

2024-2029, jak również nie występował o zaktualizowanie danych w udostępnionym przez Urząd Gminy Rejestrze instytucji kultury.

Dyrektor GOKiS prawidłowo określił warunki wynagradzania pracowników i rzetelnie je realizował. Prawidłowo przeprowadzał także nabory.

Z prowadzonej działalności Ośrodek sporządzał wymagane sprawozdania dla Gminy oraz GUS, choć część z nich opracował nierzetelnie lub przedłożył nieterminowo.

Pomieszczenia GOKiS, w których realizowana była działalność kulturalna, zostały zabezpieczone przed potencjalnymi zagrożeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi, wyposażone w regularnie konserwowane urządzenia przeciwpożarowe, przy czym aktualizacji Instrukcji bezpieczeństwa przeciwpożarowego hali sportowej dokonano z rocznym opóźnieniem w stosunku do wymaganego terminu. Poza przeglądem instalacji elektrycznej i piorunochronnej hali w 2022 r., którego termin przekroczone o dwa miesiące, terminowo przeprowadzano kontrole wymagane na podstawie art. 62 ust. 1 Prawa budowlanego. Książki dwóch ww. obiektów budowlanych nie były prowadzone na bieżąco, wbrew obowiązkowi określone w § 6 ust. 1 rozporządzenia ws. książki obiektu budowlanego.

Budynki te nie zostały w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

OBSZAR
Opis stanu
faktycznego

2. Prowadzenie gospodarki finansowej gminnych ośrodków kultury

2.1. Zasady (polityka) rachunkowości, obowiązujące w GOKiS w okresie objętym kontrolą, zostały przyjęte w 2019 r.⁶². Zapisy w dokumencie odzwierciedlały specyfikę jednostki i charakter operacji gospodarczych występujących w tego typu instytucjach kultury oraz zawierały elementy obligatoryjne, wymienione w art. 10 ust. 1 uor, poza określeniem wersji wykorzystywanego oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji, wymaganych art. 10 ust. 1 lit. c ww. ustawy. Ponadto, w ramach załącznika nr 2 do ww. Polityki rachunkowości, Dyrektor nie wprowadził opisu zasad funkcjonowania 10 spośród 53 kont księgi głównej przyjętych w wykazie kont (zał. nr 1 do ww. dokumentu), co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a uor, zaś w 2024 r. nie dokonał aktualizacji treści tego załącznika (wykazu kont), wymaganej art. 10 ust. 2 uor (o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 550-607, 1370-1371, 1374)

2.2. Gospodarka finansowa GOKiS prowadzona była w latach 2022-2025 w oparciu o plany finansowe, ustalone zgodnie z art. 27 ust. 3 i 4 uopdk, z zachowaniem wysokości dotacji organizatora. Plany te były sporządzane oraz zatwierdzane przez Dyrektora w terminach umożliwiających prowadzenie gospodarki finansowej od 1 stycznia danego roku, po uzyskaniu informacji o wysokości przyznanych środków dotacji, zgodnie z art. 248 ust. 2 i 249 ust. 2 ufp, przy czym pierwsze projekty planów finansowych na lata 2023 i 2024 zostały przekazane Organizatorowi z przekroczeniem terminu wynikającego z umowy zawartej pomiędzy Wójtem a Dyrektorem, natomiast niektóre wersje projektów planów (na 2023 r., 2024 r. i 2025 r.) zostały sporządzone w sposób nierzetelny (o powyższym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Aktualizacja planów w trakcie roku odbywała się zgodnie z art. 52 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ufp, tj.: ujęte w planach koszty ulegały zwiększeniu jeżeli zrealizowane zostały przychody wyższe od prognozowanych, w tym również w przypadkach zwiększania dotacji organizatora.

(akta kontroli str. 13-16, 19-22, 608-689)

⁶² Zarządzeniem Dyrektora Nr 8/2019 z 27 grudnia 2019 r., z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2020 r.

2.3. Plany finansowe GOKiS uwzględniały wszystkie źródła przychodów jednostki:

- dotacje podmiotowe⁶³ z budżetu Gminy, będące głównym źródłem finansowania działalności, których wartość Ośrodek zakładał (wg pierwszych projektów planów) na poziomie: 1 699,1 tys. zł na 2022 r., 1 896,4 tys. zł na 2023 r. 2 181,2 tys. zł na 2024 r. i 2 000 tys. zł na 2025 r. Wysokość dotacji przyznanej przez Organizatora i wydatkowanej w kolejnych latach objętych kontrolą wyniosła: 1 415 tys. zł w 2022 r., 1 555,5 tys. zł w 2023 r., 1 855 tys. zł w 2024 r., 1 880 tys. zł na 2025 r. (wg. stanu na 30 czerwca 2025 r., z tego w I poł. 2025 r. wydatkowano: 940 tys. zł). O ile w 2022 r. i 2024 r. kwota pierwotnie przyznanej przez Gminę dotacji podmiotowej (1 330 tys. zł w 2022 r. i 1 780 tys. zł w 2024 r.) była w ciągu roku wyłącznie zwiększana⁶⁴, to w 2023 r. ulegała w ciągu roku zarówno zmniejszeniu (o kolejno: 75 tys. zł, 29,5 tys. zł i 10 tys. zł) jak i zwiększeniu (o 45 tys. zł i 35 tys. zł) i w efekcie była niższa o 34,5 tys. zł względem wartości przyjętej na 1 stycznia 2023 r. W I poł. 2025 r. wysokość przyznanej dotacji nie ulegała zmianom.
- dochody własne, planowane (wg projektów planów finansowych) na sumę: 30 tys. zł w 2022 r., 65 tys. zł w 2023 r. i 2024 r., 80 tys. zł, zaś zrealizowane w wysokości: 118,2 tys. zł w 2022 r., 135 tys. zł w 2023 r., 145,4 tys. zł w 2024 r. oraz 84,4 tys. zł, wg stanu na 30 czerwca 2025 r.⁶⁵. Dyrektor wyjaśnił, że bezpieczne szacownie dochodów własnych wynikało m.in. z kierowania się zasadą ostrożności, przy uwzględnieniu wartości dochodów zrealizowanych w roku poprzedzającym, amortyzacji oraz zawartych i obowiązujących umów najmu.
(akta kontroli str. 608-609, 612-613, 648-649, 670, 686, 688-689, 692-696, 844, 860, 871, 894)

2.4. W okresie objętym kontrolą GOKiS nie otrzymywał innych dotacji, w tym dotacji podmiotowych lub celowych.

Udział dotacji podmiotowej w finansowaniu działalności Ośrodka wyniósł w kolejnych latach objętych kontrolą: 92%, 87%, 96% i 85% - wg stanu na 30 czerwca 2025 r.), z kolei udział dochodów własnych w ww. okresie – po 8%.

(akta kontroli str. 692, 844, 860, 871, 894)

Koszty działalności Ośrodka wyniosły: 1 517,9 tys. zł w 2022 r., 1 778,8 tys. zł w 2023 r., 1 929,4 tys. zł w 2024 r. oraz 1 102,9 tys. zł na dzień 30 czerwca 2025 r.⁶⁶.

Najistotniejsze pozycje wśród kosztów prowadzonej działalności stanowiły corocznie: wynagrodzenia (wg wszystkich form zatrudnienia; udział tych kosztów w łącznych kosztach działalności wyniósł od 43% do 45%), zakup materiałów⁶⁷ (od 11% do 14%), zakup usług obcych⁶⁸ (od 12% do 14%), wydatki na energię elektryczną, gaz, wodę i odprowadzenie ścieków (od 7% do 10%).

(akta kontroli str. 844, 860, 871, 894)

Wydatki majątkowe na zakupy środków trwałych dotyczyły środków niskocennych, o wartości: 16,2 tys. zł w 2022 r., 25 tys. zł w 2023 r., 68,9 tys. zł w 2024 r. i 5 tys. zł w I poł. 2025 r.

W latach objętych kontrolą GOKiS nie realizował inwestycji budowlanych.

(akta kontroli str. 1090, 1152, 1215, 1255)

⁶³ O których mowa w art. 28 ust. 3 pkt 1 uopdk.

⁶⁴ W 2022 r. o kolejno: 70 tys. zł i 15 tys. zł. W 2024 r. zwiększenie o kolejno: 50 tys. zł i 25 tys. zł.

⁶⁵ Z tego z tytułu najmu (w tys. zł): 64,2 w 2022 r., 80,6 w 2023 r., 58,3 w 2024 r. i 33,7 w I poł. 2025 r.

⁶⁶ Planowane koszty w całym 2025 r. – 2 101,4 tys. zł (wg planu finansowego na 30 czerwca 2025 r.).

⁶⁷ W tym m.in. oleju opałowego, środków trwałych o niskiej wartości początkowej, materiałów związanych z organizacją wydarzeń, prowadzeniem kół i zespołów i funkcjonowaniem GOKiS.

⁶⁸ W tym m.in.: czyszcze, ochrona mienia, wywóz odpadów, usługi informatyczne, telekomunikacyjne, pocztowe, opłaty licencyjne. Bez kosztów energii cieplnej i elektrycznej, wody i odprowadzenia ścieków.

Poza 2023 r. Ośrodek wypracował corocznie zysk finansowy (netto), w wysokości: 24,5 tys. zł po 2021 r., 9 tys. zł po 2022 r. i 64,2 tys. zł po 2024 r.; natomiast strata odnotowana po 2023 r. wyniosła 95,4 tys. zł i – jak wyjaśnił Dyrektor – była wynikiem kilku czynników, m.in.: zmniejszenia o 34,5 tys. zł dotacji Organizatora (z przyznanych pierwotnie 1 590 tys. zł do 1 555,5 tys. zł) oraz wzrostu kosztów stałych względem roku poprzedzającego (tj. 2022 r.), w tym wynagrodzeń (o 155,3 tys. zł) i zużycia energii elektrycznej (o 62,2 tys. zł).

(akta kontroli str. 755-765, 1127, 1189, 1254, 1369, 1373)

2.5. GOKiS w pełni wykorzystał dotacje podmiotowe przyznane w latach 2022-2024. Badaniem w zakresie prawidłowości wydatkowania dotacji podmiotowej objęto środki otrzymane w 2023 r. i 2024 r., o wartości odpowiednio: 156,7 tys. zł i 185,5 tys. zł, co stanowiło po 10% kwoty dotacji wykorzystanej w każdym z tych lat.

Analiza 22 wydatków objętych ww. próbą wykazała, że zostały one poniesione terminowo, na cele związane z bieżącą działalnością Ośrodka, w tym m.in. organizowanymi wydarzeniami kulturalnymi. Dowody księgowe (faktury) spełniały wymogi określone w art. 21 i 22 uor.

Wysokość dwóch ww. dotacji prawidłowo została wykazana w sprawozdaniach z wykonania planu finansowego za lata (odpowiednio): 2023 i 2024.

(akta kontroli str. 697-700, 844, 860, 871)

2.6. Każdego roku okresu objętego kontrolą GOKiS podejmował działania mające na celu pozyskanie dodatkowych środków finansowych na realizowaną działalność. W latach 2022-2025 wystąpił łącznie z 14 wnioskami, spośród których 11 skutkowało przyznaniem Ośrodkowi wsparcia finansowego w wysokości łącznie 121,6 tys. zł, z tego: 53,3 tys. – z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Moszczenicy (dalej: GKRPA), 51 tys. zł z Fundacji Orły Sportu, 10,8 tys. zł z Instytutu Sportu – Państwowego Instytutu Badawczego (IS-PIB), 6,5 tys. zł z Oddziału Terenowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Łodzi (OT KOWR). Ponadto w 2024 r. pozyskano 17,6 tys. zł darowizn od lokalnych przedsiębiorców celem zorganizowania dożynek. Z wyjaśnień Dyrektora wynikało także, że zgłoszenia do instytucji samorządowych (jak np. Starostwa Powiatowego w Piotrkowie Tryb. czy Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi) o objęcie patronatem organizowanych przez GOKiS wydarzeń, również owocowało wsparciem finansowym konkretnych imprez.

(akta kontroli str. 701-702, 1338, 1349-1352)

Z badania trzech z 11 przypadków pozyskanych dofinansowań⁶⁹ wynikało, że środki te zostały wykorzystane zgodnie z zapisami zawartych umów. W dwóch przypadkach (dofinansowanie w 2022 r. z GKRPA i w 2024 r. z OT KOWR w Łodzi) w sprawozdaniach przedkładanych podmiotom finansującym, GOKiS nie wykazał poprawnie kosztu całkowitego zadania (o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Dowody księgowe (faktury), stanowiące podstawę rozliczenia, zostały prawidłowo opisane i zweryfikowane w ramach funkcjonującego w GOKiS systemu kontroli finansowej oraz spełniały wymagania określone w art. 22 ust. 1 uor.

(akta kontroli str. 701-754, 1361-1362, 1365-1367)

2.7. Zgodnie z art. 29 ust. 1 uopdk, w ewidencji księgowej GOKiS utworzono konta księgowe: funduszu instytucji kultury (konto 800-01) i funduszu rezerwowego (konto 800-02)⁷⁰. Saldo funduszu instytucji kultury wyniosło na koniec lat 2022-2024 kolejno:

⁶⁹ Po jednym uzyskanym dofinansowaniu w każdym roku objętym kontrolą (przy czym w I kw. 2025 r. nie pozyskano dofinansowań). Próbą objęto dofinansowanie: dożynek w 2024 r. przez OT KOWR (6,5 tys. zł), wynagrodzenia animatora sportu w 2023 r. przez IS-PIB (10,8 tys. zł), wyjazdów wakacyjnych dla dzieci i młodzieży organizowanych przez GOKiS w 2022 r. (7 tys. zł ze środków GKRPA). Wybór próby celowej.

⁷⁰ Funkcjonujące w ramach konta syntetycznego – 800 - *Fundusz instytucji kultury*.

111,2 tys. zł, 119,4 tys. zł, 84,7 tys. zł; natomiast saldo funduszu rezerwowego: 60,7 tys. zł na koniec 2022 r. i 2023 r. oraz 0 zł na koniec 2024 r.

Księgowani na ww. kontach dokonywano zgodnie z zasadami określonymi w art. 29 ust. 3 i 4 uopdk, za wyjątkiem jednego przypadku zaksięgowania w 2023 r. zysku za 2022 r. na koncie funduszu instytucji kultury, zamiast w ramach funduszu rezerwowego (wartość 8,2 tys. zł, skorygowane przez Główną Księgową GOKiS w 2024 r., szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 755-765, 913, 1354, 1357)

2.8. W Ośrodku wprowadzono wewnętrzne uregulowania określające zasady udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty 130 tys. zł⁷¹. Regulamin ten nie dotyczył zamówień związanych z wydatkami m.in. na: organizację imprez kulturalnych, usługi prawnicze, zakup energii elektrycznej, zużycie wody, odprowadzenie ścieków, cele reprezentacyjne, materiały promocyjne i reklamowe. Tego rodzaju zamówienia udzielane były – jak wyjaśnił Dyrektor – w oparciu o zasady ogólne dokonywania wydatków ze środków publicznych, tj. art. 44 ust. 3 ufp.

Liczba i wartość (brutto) zamówień udzielonych przez GOKiS kształtowały się następująco: w 2022 r. – 22 zamówienia na sumę 122,7 tys. zł (z tego wydatkowano: 111,6 tys. zł); 2023 r. – 14 zamówień na sumę 96,5 tys. zł (wydatkowano: 89,6 tys. zł); 2024 r. – 17 zamówień na sumę 164,3 tys. zł (wydatkowano: 159,1 tys. zł); w 2025 r. (do 30 kwietnia) dziewięć zamówień na sumę 80,8 tys. zł, z tego wydatkowano 47,8 tys. zł. W okresie objętym kontrolą GOKiS nie udzielał zamówień w trybie ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁷². Nie stwierdzono przypadków dzielenia zamówień w celu uniknięcia stosowania przepisów ww. ustawy.

(akta kontroli str. 766-786, 1354, 1357-1358)

Z badania dokumentacji trzech objętych próbą zamówień (o łącznej wartości netto: 60,9 tys. zł, brutto: 74,8 tys. zł), których przedmiotem były: koncert zespołu muzycznego w 2024 r., zakup podestów scenicznych w 2024 r. oraz dostawa środków czystości w 2023 r., wynikało, że udzielenie tych zamówień było zasadne, dokonane po uprzednim rozeznaniu cenowym rynku oraz zabezpieczeniu środków finansowych, umożliwiających pokrycie wydatków.

Wyboru podmiotów, którym udzielono ww. zamówień, dokonano na podstawie najkorzystniejszych cenowo ofert, a w jednym przypadku (zakup podestów w 2024 r.) – na skutek uwzględnienia deklarowanego terminu możliwej realizacji dostawy. W toku prowadzenia ww. postępowania (zakup podestów w 2024 r.) nie dochowano wymogów w zakresie sporządzanej dokumentacji zamówienia, w tym podpisania umowy na jego realizację, o których mowa w §§ 4-6 Regulaminu udzielania zamówień (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 766-769, 787-828, 1354-1355, 1358-1359, 1360-1361, 1364-1365,)

2.9. Umowy zawarte zostały w przypadku dwóch spośród trzech ww. zamówień i dotyczyły: dostawy środków czystości w 2023 r. oraz występu zespołu muzycznego w 2024 r. Gwarantowały one zabezpieczenie interesu prawnego i ekonomicznego zamawiającego. Usługi i dostawy nimi objęte zrealizowane zostały terminowo i w zakresie wymaganym przez GOKiS.

(akta kontroli str. 802-811, 814-816)

Dowody księgowe (faktury) stanowiące podstawę do zapłaty za trzy analizowane zamówienia, były zgodne z rzeczywistym przebiegiem dokumentowanej operacji

⁷¹ Regulamin udzielania zamówień, wprowadzony zarządzeniem Dyrektora GOKiS Nr 3/2021 z 1 marca 2021 r., zastąpiony regulaminem w brzmieniu nadanym zarządzeniem Nr 5/2022 z 29 kwietnia 2022 r.

⁷² Dz. U. z 2023 r. poz. 1605.

gospodarczej, kompletne i spełniały wymagania określone w art. 22 ust. 1 uor. Wszystkich płatności dokonano terminowo.

(akta kontroli str. 805-807, 822-828)

2.10. Ośrodek, zgodnie z art. 265 ufp, terminowo przedstawiał Wójtowi (oraz Radzie Gminy Moszczenica) informacje o przebiegu wykonania planu finansowego za pierwsze półrocze każdego z lat objętych kontrolą – przed 31 lipca lat 2022-2025, oraz sprawozdania roczne z wykonania planu finansowego – przed końcem lutego roku następującego po roku budżetowym. Informacje półroczne zawierały wymagane przywołanym przepisem dane o wysokości należności oraz zobowiązań, w tym wymagalnych (które nie wystąpiły), a sposób prezentacji danych zamieszczanych w sprawozdaniach rocznych podawany był w szczególności nie mniejszej niż w planach finansowych.

Wraz z ww. dokumentami przekazywane były sprawozdania merytoryczne z działalności kulturalno-sportowej w okresie sprawozdawczym.

Ujęte w ww. sprawozdaniach informacje oraz dane finansowe były zgodne ze stanem faktycznym, za wyjątkiem: dwóch sprawozdań z przebiegu wykonania planu finansowego (za I poł. 2022 r. i 2024 r.), w których nie uwzględniono korekt dokonywanych list płac po czerwcu ww. lat, oraz błędnie wskazano wartość zobowiązań (dot. I poł. 2022 r.), a także dwóch rocznych sprawozdań z wykonania planu finansowego (za 2022 r. i 2024 r.), w których limit zakładanych kosztów (wykazany w kolumnie „plan”) nie odpowiadał przyjętym w planie finansowym na koniec roku. Powyższe, w przypadku 2022 r., wiązało się również z przekroczeniem o 0,4 tys. zł wartości wydatków zaplanowanych w kategorii różnych opłat i składek, co stanowiło naruszenie zasad wydatkowania środków publicznych, określonych w art. 44 ust. 1 pkt 2 i art. 52 ust. 1 pkt 2 ufp.

O wyżej opisanych sytuacjach szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 40-41, 611, 669, 686, 688, 829-924)

Sprawozdania finansowe Ośrodka za lata 2021-2024 zatwierdzone zostały, zgodnie z art. 29 ust. 5 uopdk oraz art. 53 ust. 1 uor, przez Wójta w dniach (odpowiednio): 25 maja 2022 r., 29 maja 2023 r., 31 maja 2024 r. i 21 maja 2025 r. Zatwierdzone sprawozdania zostały przekazane do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w latach 2022-2024 w terminie przewidzianym w art. 27 ust. 2 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych⁷³, zaś w 2025 r. z opóźnieniem wynoszącym 13 dni w stosunku do terminu określonego w ww. przepisie (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 40-41, 949-952, 1369-1370, 1373-1374)

Wartość należności i zobowiązań, wykazana w sprawozdaniach w zakresie operacji finansowych: o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z), składanych za IV kwartał 2024 r., a także w sprawozdaniu uzupełniającym o stanie zobowiązań (Rb-UZ) za 2024 r., była zgodna z danymi ujętymi w ewidencji księgowej. Ww. sprawozdania zostały przekazane Organizatorowi terminowo, poza: Rb-Z za I kwartał 2022 r. i Rb-N za IV kwartał 2024 r., które w wyniku omyłki GOKiS złożył z (odpowiednio) 11 i 15-dniowym opóźnieniem (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 40-41, 925-943, 1361, 1365)

⁷³ Dz. U. z 2025 r. poz. 278 ze zm.

2.11. Organizator zapewnił warunki lokalowe i wyposażenie Ośrodka niezbędne dla realizacji jego celów statutowych. W ramach działalności kulturalnej GOKiS dysponował powierzchnią 1424 m² budynku głównego (m.in.: salą widowiskową z zapleczem garderobianym i węzłem sanitarnym, amfiteatrem, salami zajęć, także tanecznych, pomieszczeniami magazynowymi i administracyjnymi oraz pomieszczeniami o zróżnicowanym przeznaczeniu⁷⁴) i 2180,5 m² – hali sportowej⁷⁵. Postanowienia zawartych z Gminą umów użyczenia i poddzierżawy oraz dzierżawy dwóch ww. obiektów, uprawniały Dyrektora do wynajmowania powierzchni i sprzętów, jednak ich dalsze poddzierżawianie wymagało pozyskania pisemnej zgody Gminy. Zgoda taka została wyrażona przed zawarciem przez GOKiS jednej spośród 14 umów poddzierżawy. W pozostałych 13 przypadkach nie pozyskano zgód lub uzyskano je po zawarciu umów poddzierżawy, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Przychody z tytułu najmu i dzierżawy, uzyskiwane przez GOKiS w poszczególnych latach 2022-2025 (do 30 kwietnia) wyniosły kolejno: 51,9 tys. zł, 80,6 tys. zł, 58,3 tys. zł, 19,6 tys. zł.

(akta kontroli str. 319-366, 371-380, 686, 689, 978-1007, 1014-1016, 1033-1060, 1355-1359)

Zasady wynajmu oraz udostępniania powierzchni Ośrodka określał Regulamin⁷⁶ oraz ustanowiony cennik opłat. Przyjęte stawki nie były aktualizowane od czasu wejścia w życie ww. zarządzenia (tj. 2014 r.), poza uregulowaniem przez Wójta w 2019 r. wysokości opłat za korzystanie z pomieszczeń i boiska hali sportowej⁷⁷. Dyrektor wyjaśnił, że powyższe wynikało z celów działalności instytucji kultury, nienastawionej na osiągnięcie zysków, a także z małego zainteresowania wynajmem.

(akta kontroli str. 953-985, 1008-1013, 1352)

W okresie objętym kontrolą wystąpiły również przypadki nieodpłatnego użyczenia bądź udostępniania obiektów, pomieszczeń lub powierzchni pozostających w dyspozycji GOKiS (m.in. związkom i organizacjom społecznym, których siedziba znajdowała się na terenie Gminy, organizacjom harcerskim, Powiatowi Piotrkowskiemu, klubom sportowym z terenu Moszczenicy, korzystających na co dzień z infrastruktury GOKiS i in.), co było zgodne z założeniami ww. Regulaminu i uchwałą Rady Gminy⁷⁸, a także zbieżne z celami statutowymi działalności Ośrodka.

(akta kontroli str. 953-985, 1008-1013)

Szczegółowym badaniem pod kątem prawidłowości gospodarowania mieniem objęto dwie umowy⁷⁹ dot. wynajmu pomieszczeń w okresie:

- od stycznia do czerwca 2024 r. – sala zajęć edukacyjnych, wartość uzyskanych z tego tytułu przychodów wyniosła w ww. okresie 2,2 tys. zł;
- od września 2024 r. do czerwca 2025 r. - część powierzchni hali sportowej, umowa na sumę 24,1 tys. zł, z tego do końca kwietnia 2025 r. uregulowano – 19,5 tys. zł.

⁷⁴ M.in. na spotkania związków i stowarzyszeń czy organizacji (np. harcówka) z zapleczami kuchennymi i węzłami sanitarnymi.

⁷⁵ Pozostała infrastruktura GOKiS służyły głównie celom związanym z prowadzoną działalnością sportową.

⁷⁶ Zarządzenie Nr 15/2014 z 2 czerwca 2014 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udostępniania i wynajmowania pomieszczeń, sprzętu, obiektów sportowych, powierzchni pionowych w GOKiS, ze zm. wprowadzonymi zarządzeniami Nr 1/2023 i 2/2023 z 2 stycznia 2023 r.

⁷⁷ Zarządzenie Wójta Nr 128/2019 z 30 grudnia 2019 r.

⁷⁸ Uchwała Nr XLVIII/451/14 z 6 marca 2014 r. ws. wprowadzenia regulaminu użytkowania obiektu użyteczności publicznej o nazwie „Moje Boisko ORLIK 2012” w Moszczenicy przy ul. Dworcowej 16.

⁷⁹ Umowy: nr GOKiS.2101.28.2023 zawarta 15 grudnia 2023 r. i nr GOKiS.441.12.2024 z 2 września 2024 r. Dobór próby celowej, wg wartości umów najmu: sal budynku głównego lub infrastruktury sportowej.

Wysokość opłaty miesięcznej za najem ww. powierzchni określono: na podstawie cennika nadanego przez Wójta w 2019 r. (dot. części hali sportowej) oraz w toku negocjacji, tj. ścieżki postępowania nieprzewidzianej ww. Regulaminem. W obu przypadkach najem odbywał się zgodnie z postanowieniami zawartych umów, a rozliczeń dokonano w wysokościach i terminach z nich wynikających.

(akta kontroli str. 1017-1032, 1352, 1353-1354, 1357)

W okresie objętym kontrolą GOKiS nie zbywał składników mienia zaliczonych do środków trwałych.

(akta kontroli str. 1061-1066, 1090, 1152, 1215, 1255)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Polityka rachunkowości GOKiS, obowiązująca w okresie objętym kontrolą, nie zawierała wszystkich elementów obligatoryjnych, wymaganych na podstawie art. 10 ust. 1 pkt. 3 lit. a i c uor:

– informacji o wersji wykorzystywanego oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji,

– zasad funkcjonowania 10 z 53 kont księgi głównej, wykazanych w ramach Planu Kont w załączniku Nr 1 do ww. Polityki⁸⁰.

Dyrektor nie potrafił wyjaśnić przyczyn nieujęcia wskazanych elementów w treści Polityki rachunkowości.

(akta kontroli str. 550-607, 1370-1371, 1374)

2. Dyrektor GOKiS, w okresie objętym kontrolą, wbrew obowiązкови określönemu w art. 10 ust. 2 uor, nie aktualizował przyjętych przez jednostkę zasad (polityki) rachunkowości, w zakresie załącznika Nr 1 – *Wykaz kont syntetycznych z analityką* pomimo otwarcia w 2024 r. dwóch nowych kont analitycznych⁸¹.

Z wyjaśnień Dyrektora wynikało, że nie dokonano aktualizacji, ponieważ 2024 r. był rokiem trudnym dla pracowników, w związku z chorobą Główniej księgowej i poszukiwaniem pracownika na zastępstwo.

(akta kontroli str. 551-607, 1215-1254, 1370-1371, 1374)

3. Pierwsze projekty planów finansowych na lata: 2023 i 2024 zostały złożone do Urzędu Gminy Moszczenica w dniach (odpowiednio): 21 października 2022 r. i 23 października 2023 r., tj. z opóźnieniem wynoszącym odpowiednio cztery i siedem dni, w stosunku do terminu określonego w § 2 ust. 7 umów w sprawie warunków organizacyjno-finansowych działalności Ośrodka, zawartych z Wójtem. Wedle postanowień ww. umów termin na przedłożenie planu działalności i finansowego na rok następny upływał z dniem 15 października roku bieżącego.

Dyrektor nie potrafił wyjaśnić przyczyn opóźnienia.

(akta kontroli str. 13-24, 617-621, 650-658, 684, 688)

4. Poszczególne wersje projektów planów oraz planów finansowych GOKiS na lata: 2023, 2024 i 2025, złożone do Urzędu Gminy, zostały sporządzone nierzetelnie, bowiem wysokość zakładanych kosztów w nich wykazanych nie odpowiadała sumie tych kosztów w układzie wg poszczególnych zadań:

⁸⁰ Konta: 208 – *Rozrachunki z tytułu zakupu środków trwałych*, 232 – *Rozliczenie wynagrodzeń*, 235 – *Kasa fiskalna*, 240 – *Pozostałe rozrachunki*, 241 – *PKZP*, 242 – *Pożyczka mieszkaniowa*, 302 – *Konto techniczne*, 821 – *Błąd dotyczący lat ubiegłych*, 846 – *Rozliczenie międzyokresowe przychodów majątku trwałego*, 870 – *Podatek dochodowy od osób prawnych*.

⁸¹ Konta o numerach 411-04 *Podatki i opłaty – opłaty skarbowe* i 750-04 – *Przychody finansowe – darowizny*.

- projekt planu na 2023 r. (wersja z 31 października 2022 r.), rozbieżności w pozycjach: wynagrodzenia osobowe, inne świadczenia na rzecz pracowników, składki na ZUS i FP, zakup materiałów i wyposażenia, zakup energii, różne opłaty i składki, w konsekwencji różnica w kosztach ogółem i wartości funduszu obrotowego na koniec okresu: 16,8 tys. zł.
- plan na 2023 r. (z 10 stycznia 2023 r.), rozbieżności w pozycjach: zakup energii, różne opłaty i składki, pozostałe koszty; w konsekwencji różnica w kosztach ogółem i wartości funduszu obrotowego na koniec okresu: 162,2 tys. zł.
- projekt planu na 2024 r. (z 20 października 2023 r.), rozbieżności w pozycjach: zakup materiałów i wyposażenia, zakup energii; różnice nie wpłynęły na sumę kosztów planowanych w 2024 r. oraz wartość funduszu obrotowego na koniec roku.
- plan na 2024 r. (z 1 grudnia 2023 r.), rozbieżności w pozycjach: składki na ZUS i FP, zakup energii, zakup usług pozostałych, podróże służbowe zakup materiałów papierniczych, pozostałe koszty. Ponadto nie wykazano wartości funduszu obrotowego na początek roku. W konsekwencji różnica w planowanych kosztach ogółem oraz wartości funduszu obrotowego na koniec roku: 65 tys. zł.
- projekt planu finansowego na 2025 r. (z 23 grudnia 2024 r.), rozbieżności w pozycjach: wynagrodzenia osobowe, składki na ZUS i FP, zakup materiałów i wyposażenia, pozostałe środki trwałe; w konsekwencji różnica w kosztach ogółem i wartości funduszu obrotowego na koniec okresu: 31,5 tys. zł.

Różnice w planie na 2025 r. Dyrektor oraz zatrudniona na zastępstwo Główna Księgowa wyjaśnili omyłką i dokonali w nim stosownych zmian. Dyrektor nie potrafił wyjaśnić rozbieżności zaistniałych w projektach i planach na pozostałe lata.

(akta kontroli str. 612-613, 623-645, 648-667, 670-683, 684-686, 688)

5. Pracownicy GOKiS, sporządzili niżej wymienione informacje o przebiegu wykonania planu finansowego oraz sprawozdania roczne z wykonania planu finansowego, składane Wójtowi i Radzie Gminy w Moszczenicy, w sposób nierzetelny:

- a. informacje o przebiegu wykonania planu finansowego za pierwsze półrocze 2022 r. i 2024 r., w których wartość wydatków w niżej wymienionych pozycjach nie odpowiadała zaewidencjonowanej w księgach rachunkowych na dzień 30 czerwca tych lat (w nawiasie wskazano wartość rozbieżności):
 - 2022 r. - wynagrodzenia osobowe (o 0,9 tys. zł), składki za ZUS i FP (o 0,2 tys. zł), należności (o 1,2 tys. zł), zobowiązania (o 0,02 tys. zł);
 - 2024 r. - wynagrodzenia osobowe (o 0,3 tys. zł), składki za ZUS i FP (o 0,2 tys. zł), należności (o 0,1 tys. zł), zobowiązania (o 0,4 tys. zł);

Dyrektor wyjaśnił, że powyższe wynikało z dokonywania korekt list płac oraz w 2022 r. - omyłki w ujęciu wartości salda kont rozrachunkowych.

NIK wskazuje, że część ww. korekt list płac dokonywana była jeszcze przed dniem sporządzenia i przekazania informacji o przebiegu wykonania planu do Urzędu Gminy.

(akta kontroli str. 897-901, 907-912, 1067-1089, 1190-1214, 913-915)

- b. sprawozdania z wykonania planu finansowego za 2022 r. i 2024 r., w których wykazano w kolumnie „plan” wartości nieodpowiadające przyjętym w planach finansowych wg stanu na 31 grudnia lat 2022 i 2024, w pozycjach (w nawiasie wskazano wartość rozbieżności):

- 2022 r.: koszty ogółem oraz fundusz obrotowy na koniec okresu (o 27 tys. zł), różne opłaty i składki (o 0,2 tys. zł);
- 2024 r.: koszty ogółem (o 18,2 tys. zł), składki za ZUS i FP (o 28,7 tys. zł), zakup materiałów i wyposażenia (o 3,5 tys. zł), różne opłaty i składki (o 2,6 tys. zł), fundusz obrotowy na koniec okresu (o 61,7 tys. zł);

Dyrektor nie potrafił wyjaśnić przyczyn opisanej sytuacji.

(akta kontroli str. 608-610, 648-649, 669, 838, 842-844, 863-873, 686, 688)

6. GOKiS w 2022 r. wydatkował na opłaty i składki środki w łącznej kwocie: 114,9 tys. zł, tj. w wysokości wyższej o 0,4 tys. zł., niż przyjęta w planie finansowym, wg stanu na 31 grudnia 2022 r. (114,5 tys. zł), co było sprzeczne z art. 44 ust. 1 pkt 3 ufp, zgodnie z którym wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych, a także niezgodne z art. 52 ust. 1 pkt 2 ufp, wedle którego wydatki ujęte m.in. w planach finansowych jednostek budżetowych stanowią nieprzekraczalny limit wydatków.

Dyrektor wyjaśnił, że omyłkowo nie doszacowano kosztów opłat i składek.

(akta kontroli str. 838-846, 608-611, 686, 688)

7. Pracownicy GOKiS w sposób nierzetelny sporządzili sprawozdania z dwóch spośród trzech objętych próbą wydarzeń (organizowanych przez GOKiS w 2022 r. oraz w 2024 r.), złożone niżej wymienionym jednostkom współfinansującym, wykazując w nich nieprawidłową wartość kosztów całkowitych tych zadań:

- a. W sprawozdaniu przedłożonym do GKRPA⁸² w 2022 r. niezgodnie ze stanem faktycznym wykazano wartość 18,7 tys. zł, pomimo że suma wydatków poniesiona na zadanie wyniosła 17,7 tys. zł;
- b. W sprawozdaniu przedłożonym do OT KOWR⁸³ w Łodzi w 2024 r. niezgodnie ze stanem faktycznym wykazano wartość 78,9 tys. zł, pomimo że suma wydatków poniesiona na zadanie wyniosła 79,8 tys. zł.

Powyzsze nie miało wpływu na wysokość przyznanego wsparcia.

Dyrektor wyjaśnił, że nieprawidłowe ujęcie kosztów wynikało (odpowiednio): z ujęcia wartości wpłat uczestników zamiast faktycznie poniesionych kosztów wyjazdów wakacyjnych w 2022 r. i nieujęcia dwóch zakupów dokonanych na długo przed dożynkami w 2024 r.

(akta kontroli str. 701-725, 743-754, 1361-1362, 1365-1367)

8. Główna księgową GOKiS zaksięgowała w 2023 r. wartość zysku netto wypracowanego w 2022 r. (8,2 tys. zł) na koncie 800-01 – *fundusz instytucji kultury*, zamiast na koncie 800-02 – *fundusz rezerwowy*, pomimo że zgodnie z art. 29 ust. 3 uopdk, to fundusz rezerwowy tworzony jest z zysku netto za poprzedni rok obrotowy i przeznaczany na pokrycie strat instytucji kultury, natomiast fundusz instytucji kultury odzwierciedla wartość mienia wydzielonego dla instytucji kultury w momencie jej utworzenia i ulega zwiększeniu o wartość niepodlegających amortyzacji aktywów trwałych sfinansowanych z dotacji lub otrzymanych nieodpłatnie oraz zmniejszeniu o wartość niepokrytej straty netto (art. 29 ust. 2 ww. ustawy), w przypadku, gdy strata ta jest wyższa niż fundusz rezerwowy pozostałą jej część pokrywa się z funduszu instytucji kultury (ust. 4).

⁸² Dofinansowanie biletów wstępu w ramach wyjazdów wakacyjnych dla dzieci i młodzieży w 2022 r.

⁸³ Dofinansowanie gminno-parafialnych dożynek w 2024 r.

Powyższe nie wywołało istotnych skutków i zostało skorygowane przez Główną Księgową rok później.

Dyrektor oraz zatrudniona na zastępstwo Główna Księgowa wyjaśnili, że takie przeksięgowanie wyniku za 2022 r. było wynikiem omyłki.

(akta kontroli str. 756-758, 762, 913, 1354, 1357)

9. GOKiS, w przeprowadzonym w 2024 r. postępowaniu na zakup podestów scenicznych wraz z osprzętem dodatkowym⁸⁴ (najpierw ośmiu – w listopadzie 2024 r., a następnie czterech – w grudniu 2024 r.), wbrew wymogom §§ 4-6 Regulaminu udzielania zamówień, określających zasady dokumentowania przebiegu tego procesu:

- a. w listopadzie 2024 r. – nie sporządził dokumentu zamówienia, wg wzoru określonego w zał. Nr 1 do ww. Regulaminu, zatwierdzanego przez Dyrektora i Głównego księgowego;
- b. w grudniu 2024 r. – nie sporządził wniosku o wyrażenie zgody na realizację zamówienia (z kontrasygnatą Głównego księgowego), wg wzoru stanowiącego załącznik Nr 2 do ww. Regulaminu, ani protokołu z przeprowadzonego zapytania ofertowego (zał. Nr 4), zaś zapytania ofertowe, które kierowano do potencjalnych wykonawców, nie odpowiadały zakresowi określonemu w zał. Nr 3 do ww. Regulaminu;
- c. w grudniu 2024 r. z dostawcą sprzętu nie zawarł umowy, która była wymagana w przypadku zamówień, których wartość szacunkowa przekraczała 12 tys. zł (§ 6 pkt 3 Regulaminu udzielania zamówień).

Dyrektor wyjaśnił, że dokumentacja nie została sporządzona z racji wielu obowiązków napiętrzających się pod koniec roku. Wskazał przy tym, że proces dokonywania zapytania i wyboru konkretnego zadania był omawiany z Główną księgową oraz innymi pracownikami.

(akta kontroli str. 778-786, 817-828, 1354, 1358, 1360-1361, 1364-1365)

10. W okresie objętym kontrolą GOKiS przekazywał następujące sprawozdania z opóźnieniem w stosunku do wymaganego terminu:

- a. Sprawozdania Rb-Z za I kw. 2022 r. i Rb-N za IV kwartał 2024 r., złożone do Urzędu Gminy w dniach: 25 kwietnia 2022 r. (Rb-Z za I kwartał 2022 r.) i 21 lutego 2025 r. (Rb-N za IV kwartał 2024 r.), tj. z opóźnieniem wynoszącym odpowiednio 11 i 15 dni w stosunku do terminu określonego w załączniku nr 7 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁸⁵, zgodnie z którym ww. sprawozdania winny zostać złożone zarządowi jednostki samorządu terytorialnego będącej organizatorem tej instytucji nie później niż 14 dni (sprawozdania składane za I, II i III kwartał roku) bądź 37 dni (sprawozdania za IV kwartał) po upływie okresu sprawozdawczego. Terminy te upływały zatem: 14 kwietnia 2022 r. (Rb-Z za I kw. 2022 r.) i 6 lutego 2025 r. (Rb-N za IV kw. 2024 r.).

Dyrektor wyjaśnił, że powyższe wynikało z omyłki w zaznaczaniu dokumentów do wysłania w wersji elektronicznej w wymaganym terminie, zaś pomyłki tej nie zauważono.

(akta kontroli str. 40-41, 925-942, 1361, 1365)

⁸⁴ Szacunkowa wartość zamówienia netto pierwotnie ok. 10 tys. zł, następnie wzrosła do ok. 21 tys. zł. Zamówienie o wartości netto (pierwotnie): 15,4 tys. zł, ostatecznie: 24,8 tys. zł, tj. 30,3 tys. zł brutto.

⁸⁵ Dz.U. z 2023 r. poz. 652.

b. Sprawozdanie finansowe za 2024 r., złożone do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w dniu 18 czerwca 2025 r., tj. z opóźnieniem wynoszącym 13 dni w stosunku do terminu określonego w art. 27 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, zgodnie z którym podatnicy obowiązani do sporządzenia sprawozdania finansowego przekazują m.in. ww. dokument za pomocą środków komunikacji elektronicznej w terminie 15 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego. Zatwierdzenie ww. sprawozdania miało miejsce w dniu 21 maja 2025 r. (zarządzenie Wójta Nr 57/2025), a tym samym termin na złożenie dokumentu upływał 5 czerwca 2025 r. Dyrektor wyjaśnił, że informacja o zatwierdzeniu sprawozdania wpłynęła do GOKiS 10 czerwca 2025 r., a więc już po terminie określonym ustawą, zaś wyjaśnienie przyczyn niedotrzymania terminu przez Urząd uspiło czujność i terminowość działań i spowodowało wysłanie dokumentu 18 czerwca 2025 r.

(akta kontroli str. 949-652, 1369-1370, 1373-1374)

11. GOKiS, wbrew obowiązкови wynikającemu z § 3 ust. 4 umów dzierżawy zawartych z Gminą⁸⁶, nie uzyskał pisemnej zgody wydzierżawiającego, tj. Gminy, przed podpisaniem 13 spośród 14 umów poddzierżawy nieruchomości, na której zlokalizowana była hala sportowa, zawieranych w latach 2022-2025 (do 30 kwietnia). W dwóch z tych przypadków o zgodę wystąpiono (w dniu 19 grudnia 2024 r.) już po zawarciu umów poddzierżawy (16 grudnia 2024 r.), jednak przed terminem udostępnienia nieruchomości poddzierżawiającemu (styczeń 2025 r.). Dyrektor wyjaśnił że poddzierżawa terenu dotyczyła tzw. mammbusów i każdorazowo GOKiS uzyskiwał na nią ustną zgodę, jako instytucja współpracująca z Gminą dla dobra jej mieszkańców.

NIK zauważa jednak, że w ww. umowie z Gminą zastrzeżono pisemną formę takiej zgody, zatem zgoda ustna nie była wystarczająca dla wypełnienia tego warunku.

(akta kontroli str. 978-985, 991-1007, 1014-1016, 1355-1356, 1359)

OCENA CZĄSTKOWA

Prowadzona przez GOKiS w latach 2022-2025 (I połowa) gospodarka finansowa opierała się na planach finansowych, prawidłowo uwzględniających wszystkie źródła przychodów i kosztów działalności. Część z tych planów oraz ich projektów sporządzona została jednak nieterminowo lub nierzetelnie, w wyniku czego, w 2022 r., przekroczono wartość wydatków zakładaną w planie o 0,4 tys. zł, co było niezgodne z art. 44 ust. 1 pkt 3 ufp.

Ośrodek podejmował działania w celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie swojej działalności. Przyznane dotacje oraz udzielone dofinansowania, zbadane w toku kontroli, wykorzystane zostały zgodnie z przeznaczeniem i terminowo rozliczone. Terminowo przedłożono także sprawozdania finansowe za lata 2021-2024, celem zatwierdzenia przez Wójta, a po dokonanych zatwierdzeniu, przekazywano je do Szefa KAS, poza sprawozdaniem za 2024 r., które przesłano do Ministerstwa w 2025 r. z 13-dniowym opóźnieniem. Podobnie – terminowo składano Wójtowi sprawozdania w zakresie operacji finansowych, a niedochowanie terminu (o 11 i 15 dni) dotyczyło dwóch z 29 przekazywanych w latach 2022-2025 (I połowa).

⁸⁶ Umowy dzierżawy nieruchomości terenowej wraz z naniesieniami budynku hali sportowej wraz z zapleczem i terenowymi urządzeniami sportowymi: nr GKM.68.45.17.2022 z 30 grudnia 2019 r. oraz nr GKM.6845.17.2022 z 29 grudnia 2022 r.

Ponoszenie wydatków na zakupy towarów i usług odbywało się z zachowaniem zasady optymalnego doboru metod i środków, a zawierane umowy posiadały zapisy zabezpieczające interes Ośrodka, choć w jednym (z trzech analizowanych przypadków) nie dochowano wymogów wewnętrznej procedury dot. sporządzania dokumentacji udzielanego zamówienia, w tym m.in. obowiązku zawarcia umowy z dostawcą.

Badane dowody księgowe, stanowiące podstawę wydatków, zostały prawidłowo opisane i zweryfikowane w ramach funkcjonującego w GOKiS systemu kontroli finansowej i spełniały wymagania określone w art. 22 ust. 1 uor.

Ośrodek posiadał Politykę rachunkowości, w której jednak nie uwzględniono wszystkich elementów wymaganych art. 10 ust. 1 uor, a także której nie zaktualizowano w 2024 r. pomimo otwarcia dwóch kont analitycznych.

W księgach rachunkowych funkcjonowały m.in. konta funduszu instytucji kultury i funduszu rezerwowego, a zapisów na nich dokonywano zgodnie z art. 29 ust. 3 i 4 uopdk, poza rokiem 2023, w którym nieprawidłowo zaewidencjonowano zysk wypracowany w 2022 r.

Gospodarując powierzonym mieniem Ośrodek nie dopełnił postanowień umowy zawartej z Gminą i nie pozyskał wymaganych zgód przed udostępnieniem nieruchomości na warunkach dalszej poddzierżawy (w 13 z 14 takich przypadków).

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, NIK, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na konieczność:

1. Podjęcia działań w celu dostosowania obiektów zarządzanych przez GOKiS do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami wynikającymi z m.in. z rozporządzenia ws warunków technicznych budynków.
2. Wyposażenia wszystkich drzwi stanowiących drogi ewakuacyjne z budynku głównego GOKiS w zamki umożliwiające natychmiastowe użycie tych dróg w przypadku pożaru lub innego zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji.
3. Wprowadzenia rozwiązań organizacyjnych służących dokonywaniu weryfikacji rzetelności danych wykazywanych w sporządzanych przez GOKiS dokumentach planistycznych i sprawozdawczych, a także w celu dochowania wymaganych terminów składania tych dokumentów.

Wnioski

Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Uzpełnienie wymaganych wpisów w książkach obiektu budowlanego prowadzonych dla budynku głównego GOKiS oraz hali sportowej.
2. Określenie w treści obowiązującej Polityki rachunkowości elementów wymaganych art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i c uor, dotyczących sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym informacji o wersji wykorzystywanego oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji oraz zasad funkcjonowania wszystkich kont księgi głównej, a także dokonanie aktualizacji wykazu kont określonego w ww. dokumencie, zgodnie z art. 10 ust. 2 uor.
3. Dostosowanie treści Regulaminu organizacyjnego do faktycznych zasad funkcjonowania Ośrodka, w zakresie m.in. jego struktury oraz obowiązków i kompetencji przypisanych danym stanowiskom pracy.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 19 sierpnia 2025 r.

Kontroler

Ewa Tworkowska
specjalista kontroli państwowej

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

p.o. Dyrektor
Piotr Walczak

/podpisano elektronicznie/